

RYOMGÅRD REALSKOLES
ELEVFORENING

ÅRSSKRIFT 1986

RYOMGÅRD REALSKOLES
ELEVFORENING

ÅRSSKRIFT 1986

RYOMGÅRD REALSKOLES ELEVFORENING

ÅRSSKRIFT 1986

Redaktion:

Hanne Hove-Nielsen og Torben Jensen

Indhold

Side

5	H. E. Stilling: Translokation 1986
9	Det sidste farvel
10	Afgangsholdene
12	Fra skolens dagbog
25	Hr. Basse
26	Ryomgård – et tilbageblik
34	Regning før og nu
39	Årsfesten 1986
43	To af jubilæumsholdene 1987
44	N. P. Bager: 7 aar, svunden Tid vi aldrig ser, ...
59	Praktiske oplysninger om skolen
63	Regnskab

Elevforeningens bestyrelse ønsker alle medlemmer
EN GLÆDELIG JUL OG ET GODT NYTÅR!

Translokation 1986

For 25 år siden – i 1961 – afsluttede Erik Munch sit livsværk som skolens leder, 70 år gammel, og samtidig fratrådte hans kone, Dagmar Munch, som lærer ved skolen.

Samme år døde Søren Vester-Petersen, der afløste Erik Munch – og samme år døde i øvrigt også Jon Magnusson – han var da 82 år – (vi kender hans navn fra Ryomsangene.)

Som efterfølger udnævntes Ejvind Basse Kristensen med Knud Basse Kristensen som viceinspektør.

Alt det er kendt historie for jer, der sidder her i Teaterets midte som afgangselever – men det er gode og nærværende minder for de mange gamle elever, der er mødt frem i dag – og vel mest nærværende for de mange 25-års jubilarer, der sidder her rundt på Teaterets sider.

Da jeg overvejede, hvad jeg skulle sige her i dag, var det naturligt at tænke på, hvad Erik Munch mon sagde denne dag for netop 25 år siden. Jeg gik i arkivet og fandt talen frem.

Indledningen af talen var en religiøs logefortælling fra korstogstiden. En logebroder drager ud med 30 sølvpenge for at indkøbe et relikvie til byens kirke – han finder sit livs mål og Gud, da han giver de 30 sølvpenge til en fattig.

Historien leder Erik Munch over til at fortælle, at ledetråden i hans liv har været *samvittigheden*.

Til de unge dimittender den dag – de der nu sidder her som modne 25-årsjubilarer – sagde han videre: »Jeg vil råde jer til at lytte til den og lyde den – ingen byrde er tungere, end en dårlig samvittighed. Tro mig, jeg taler af erfaring! og formanende fortsatte han: »Hold ud! At give op er at tabe et slag – man må hellere lade være at begynde på en sag, end at opgive den«. Til slut understregede Erik Munch: »Det er din dyre pligt at klare dig selv!«

Dette tilbageblik gjorde det ikke lettere for mig at vælge, hvad jeg skal sige i dag. – Der er så meget, jeg lige synes, I skal have med her på falderebet – og som lærer lader man nødigt en god chance for påvirkning gå til spilde. (Se bare hvordan Tommy Troelsen løfter pegefingeren, når han snakker fodbold.)

Havde jeg endda haft den sorte tavle og et stykke kridt – så kunne jeg ha' tegnet en lang regneorm på langs af hele tavlen – og så havde der været samtalestof til flere timer – men ingen tavle – nul orm!

Jeg kommer til at tænke på, at når lærere altid vil påvirke, som de gør – så skyldes det, at vi elsker børn – at vi hele tiden vil noget med dem. Erik Munch sagde: »Det er bedre, I får kløene her, end at livet skal gi' jer dem – livet er så ubarmhjertigt, – derfor. – Vi vil så gerne beskytte jer og sikre jer – også til – når vi ikke er mere. – Derfor kan vi ikke lade være med belæringen.

I har lært meget i de år, I har gået her på skolen, og de karakterer, de fleste af jer har fået, viser, at I har lært det godt eller snarere – rigtig godt. *Men* der er så mange ting, vi ikke fik lært jer – og de er måske de vigtigste!

Jeg ville gerne ha' lært jer at synes om Beethovens Tredie – lukket jeres øjne op for gløden i Asger Jorns billeder – ha' læst Malinovskis åbne digt til Vorherre med jer – ha' siddet en mørk, varm aften på en træstub i dyb stilhed og vist jer småkravlets puslen – jeg ville gerne ha' åbnet jeres blik for detaljernes skønhed i gøgeurtens blomst – ha' lært jer at gå over stag i en jolle med klyver og topsejl – eller haft lejlighed til at lære jer, hvordan man dyrker sprød salat uden skimmel – tusindvis af små og store ting, som er livet.

Kunne jeg have lært jer at blive hele mennesker – lykkelige, hjertevarme, forstandige – havde det været lykken, men sådant lærer man ikke af andre – det lever man sig frem til – med vinden og et åbent sind.

Hos os har I fået et grundlag – et udgangspunkt for at danne jeres egen personlighed. Vi, der har fået lov til at være med til at starte jer, kender jer og ved, I er godt på vej – I har mulighederne i jer – brug dem!

Som jeg står her og ser på jer – årgang 86 – og på jubilarerens årgang 61 rundt om jer – så synes jeg at mærke, at jeres udgangsposition er bedre. Negative og generaliserende bemærk-

ninger høres ofte, nutidens unge – vorherre bevare's – Men vi ved fra de gamle skrifter – Platon fra oldtidens Grækenland – fra Romerriget – fra Holberg og fra nutidige dommedagsprofeter, at man alle dage har sagt: Ungdommen af i dag er et sløjt bekendtskab – kan ikke noget – uden moral – ingen vilje – tænker kun på det forkerte – falder for billig reklame – voldelige og småkriminelle – kort sagt: Det ender i anarki, kaos og ragnarok – og det har det nu gjort i 2-3 tusinde år.

Vi synes ikke, I kan nok – I kan nemlig ikke alt det, vi kan – men ved nærmere eftertanke har vi måske også været lidt længere om at nå standpunktet.

Alle vi voksne, der sidder omkring jer, kunne mindre, da vi var i jeres alder. Vores verden var lille og lokal – vores oplevelser var familiens og nærmiljøets – vi kunne begejstres af en halvdårlig film ved den halvårige fremvisning i gymnastiksalen – vi var nemmere at bilde noget ind, for vi kendte ikke så meget – og vi var usikre, så vi turde slet ikke sige fra.

I er ikke sådan – jeres hoveder er fyldte med oplevelser – gode og dårlige – fra film – fra fjernsyn – bøger og blade, fiktion og virkelighed i en uhyggelig blanding, der forvirrer – men in-put i mængder, som vi andre var mange, mange år om at opnå. I har et bedre udgangspunkt – I må og skal nå længere, end vi er – desværre, der er så hårdt brug for det. Vi kender alle problemernes uhyggelige tyngde. Verden er blevet lille og risikoen for ragnarok stor.

I, der kommer fra dette privilegerede velfærdshjørne af verden – fra velstand – sundhed og trygge vilkår – *I må gå ud og gøre verden bedre*. I må, som den lille dreng i Kejserens Nye Klæder, være dem, der siger fra, når det forkerte trænger sig frem – I må være i første række, når der skal kæmpes for sandheden, *men* inden I kan være sikre på, hvad sandheden er, må I skaffe jer viden – mere viden. Jeres liv må være helliget at skaffe jer vished for, hvad sandheden er – hvad der er rigtigt og forkert.

Vi har givet vores viden og erfaring til jer – vi – jeres forældre og lærere – har givet jer, alt hvad vi kunne – for jeres skyld, så I kan nå længere – måske også for vores egen skyld, fordi vi føler/ved, at vi skal leve videre i jer – i det evige kredsløb – og vi vil gerne sikre os, at I kan fortsætte og forbedre det, vi synes, er det rigtige.

Som I sidder her i dag, synes jeg, vi kan være godt tilfredse

– vi ved, vi med god ret kan forvente, at I med samvittigheden som rettesnor – med åbenhed og stærk vilje vil fortsætte og forbedre vores verden.

Vi tror på jer – vi holder af jer, og vi ønsker jer et menigssfuldt og virksomt liv.

Om 25 år mødes vi igen – og vi glæder os til at se, hvad I nåede – må I ha' megen lykke på rejsen.

H. E. Stilling

Foto: Jørgen Holm-Pedersen

Det sidste farvel

Tiden er nu gået, og det sidste farvel skal siges.

Farvel til 4 enormt trygge og varme år. Farvel til Nimtofte, farvel til Kostskolen, farvel til skolen, farvel til den dejlige, skønne natur. Ja, farvel til alt det, jeg i tidens løb har oplevet, og som jeg selvfølgelig vil savne.

Mine år på Ryomgård Realskole, og på Kostskolen vil jeg aldrig nogen sinde glemme, men altid huske som fine minder.

Det, pludseligt at skulle flytte, er en underlig tanke for mig, lille mig, som kun var 13 år, da jeg første gang så alt det dejlige her, og nu er jeg 17, og skal for første gang sige farvel til noget, som altid har betydet så meget for mig.

Jeg har oplevet så utrolig meget både i skolen og her på Kostskolen, og det vil fylde mere end bare en side at fortælle om det, så jeg tror, at jeg vil stoppe, inden der løber for mange tårer, det er bare så svært at sige det sidste farvel.....

Josefine 10. kl.

Et godt råd til Josefine fra red.: Sig aldrig farvel, men på gensyn, det hjælper.

(Fra Bakkeposten)

9. og 10. klasser juni 1986

10. klasse:

Inge Thy Christensen, Ryomgård. Jesper Harder Christensen, Ryomgård. Majken N. Christensen, Gjesing. Torben T. Flyndersøe, Skødstrup. Jim C. Hald, Ryomgård. Christian Nebel, Ryomgård. Tina R. Nielsen, Mesballe. Martin S. Poulsen, Nimtofte. Espen Milo Thomsen, Ryomgård. Josefine B. Weiglin, Århus. Lonnie Würtz, Ryomgård.

9. a klasse:

Caathrine la Cour, Mørke. Heidi Holm-Pedersen, Ryomgård. Henrik Hove-Nielsen, Ryomgård. Karen Jacobsen, Hornslet. Lone Jørgensen, Skødstrup. Per B. E. Kristensen, Ellelev*. Bettina M. Nielsen, Hvilsager*. Annette M. Noer, Århus*. Johnny G. Pedersen, Kibæk. Lisbeth Pedersen, Ryomgård*. Kenneth F. Sørensen, Ryomgård. Birgitte M. L. Winther, Grenå*. Mette Winther, Ryomgård*. Uffe K. Ørum, Hornslet*.

9. b klasse:

Bjarne Barbre, Hornslet*. Lone Kejser Christensen, Grenå*. Lone U. Elmstrøm, Nimtofte. Benedikte Ibsen, Thorsager. Keld Møller Jensen, Ryomgård. Kenneth E. Jensen, Hedensted*. Lars-Ove K. Jensen, Horsens*. Sofie R. Jensen, Hornslet. Janne Kjær, Pindstrup. Jannik R. Madsen, Århus*. Michael Møller, Nimtofte. Bettina R. Rossen, Rodskov. Allis Thomsen, Hornslet*. Majbritt Vejrup, Hornslet.

*De med * mærkede elever fortsatte i 10. klasse.*

Fra skolens dagbog

Ved H. E. Stilling

Små og store begivenheder – sorg og glæde –
noget at mindes – noget, der glemmes –
pluk fra skolens dagbog

1985

- 26/11 Emneuge – druknede i sne – skolebusserne indstillet til middag. Trods vejret blev der alligevel fældet 30 rum-meter brænde på Bakken.
- 28/11 Skolens store flag på halv stang. Thyra Weiner Munch død – mindeord til morgensamlingen.
- 29/11 Julemarked – huset sydende af aktiviteter – underholdning, auktion, salg af adventskranse og julestads, skolebestyreren som julesprællemænd og de lækreste retter fra buffeten – masser af mennesker – børn og forældre – gamle elever – naboer og venner – succes – (og 11.000 i nettooverskud til køb af musikudstyr).
- 2/12 Thyra Weiner Munch bisættes fra Marie Magdalene kirke.
- 16/12 Fælles sangtime for alle elever og lærere – julens sange – de gode gamle og flere iørefaldende nye.
- 19/12 3. klasse opfører årets julekomedie for forældre og søskende.
- 20/12 Juleafslutning – traditionen tro – stemningsfuldt og særdeles velbesøgt af forældre og gamle elever.
- 1986
- 7/1 Første skoledag efter ferien – snevejr.
- 7/1 K. Basse uddelte på Jubilæumsfundens vegne skolens fødselsdagsgave til Niels Jacob Buch 8a med ønsket

- om, at han fortsat måtte evne at være et godt eksempel for alle – arbejdsom, hjælpsom og vellidt
- 10/1 Årets volleyballstævne med Marienhoff-skolen. 34 aktive, energiske spillere kæmpede, stærkt heppet af alle os andre. Vi var enige om, at det gælder om at være med – ikke om at vinde – og det gjorde vi heller ikke. Ros for arrangementet til elevrådet og lærer Hans Iversen.
- 24/1 Lærer Leif Ladefoged og hans fru Lene leveret ny elev til skolen – pige, 3100 g – sund og velskabt.
- 17/2 Besøg af indskolingskonsulent Ulla Holm, Helsingør, der inspirerende og kompetent holdt kursus for lærerne med emnet: Hvad gør vi med de nye børn?
- 11/3 5. klasse og lærer Anne Kjeldsen til fælles musikkomsammen for Midtdjurs Kommunes skoler.
- 14/3 Succes igen! 6. klasse, under instruktion af lærer Eva Schou, musikalsk ledelse af Anne Kjeldsen og praktisk hjælp af lærerne Agnete Pedersen og Erik Jensen, opførte selvkomponeret og selvskrevet musical over temaet fra Klods Hans, men med en ny og moderniseret afslutning, hvor Klods Hans finder lykken i sit eget miljø. Dygtigt lavet.
- Efter musicalen: Fælles familiedans til fru Rasmussens kvartet, og derefter diskotek for de danselystne og stearinlyshygge og kulinariske lækkerier i samlingsalen til de mere adstadige.
- Som afslutning skolens nye aftensang: *Nu er der stille i skolen*, komponeret og digtet til lejligheden af musikskoleleder og bestyrelsesmedlem Benedicte Riis. Opførelse og akkompagnement: Korleder Uffe Most flygel – undertegnede tværfløjte og skovfoged Ebbe Rasmussen på tidl. skolebest. Erik Munchs nyrestaurerede cello – stemningsfuldt.
- En god aften, der efterlader ét stort problem: Hvordan skal vi dog være der næste år – når der stadig kommer flere og flere?
- 2/4 Møde med elevforeningens bestyrelse om evt. fælles årsafslutning/generalforsamling.
- 14/4 9a med deres lærere Birte Søllingvraa og Anne Stilling tager på lejrskole til Lemvig.

- 16/4 Møde i Jubilæumsfondens bestyrelse under ledelse af lrs. K. Vester-Petersen. Fondens formue er nu snart 50.000 kr.
- 18/4 Elevrådet arrangerer fest for de store elever – høj musik – fin stemning – udmærket arrangement.
- 21/4 Den årlige skolefotografering.
- 24/4 Bestyrelsesudvalg på orienterende rundtur til kost- og efterskoler for at få viden til planlægning af evt. nybyggeri.
- 28/4 8. klasserne på cykeltur rundt på Bornholm med deres lærere Kis Bødker og Leif Ladefoged.
- 5/5 3. klasse på lejrskole med sine lærere Lars Broe og Anne Kjeldsen til København. Bor hos pennevenneklasse på Det Kongelige Vajsenhus.
- 16/5 Elevrådet arrangerer idrætsdag sammen med Marienhoffskolen – godt tilrettelagt, men vejrguderne var åbenbart ikke underrettet.
- 22/5 Afgangsklassernes sidste skoledag. Forløber festligt og traditionelt med god underholdning.
- 26/5 5. klasse med Hans Iversen og Anne-Mette Schou Hansen til Rebild på cykeltur.
- 27/5 4. klasse med deres klasselærer, Karen Rasmussen, inviteret som gæster til Djurs Sommerland.

Foto: Nebel

- 5/6 Modtaget kr. 5000,- fra Margrethe og Johs. F. la Cours Fond til køb af musikudstyr.
- 14/6 Translokation for 9. og 10. klasserne. Formiddagskaffe i skolegården for elever, forældre, lærere, og som noget nyt: gamle elever, idet arrangementet dels skulle være translokation, dels generalforsamling og årsfest for elevforeningen.
- Der var stort fremmøde (125) af gamle elever - især fra jubilæumsårgangene - og det gav ekstra højtidelighed over afslutningen i Teateret. Kl. 12.30 mødtes alle til frokost i Salen. En festlig dag med byens flagallé sat til ære for nye og gamle afgangselever fra Realskolen.

Overrækkelse af eksamensbeviset.

Foto: Nebel

Henrik Hove-Nielsen

Foto: Jørgen Holm-Pedersen

Tale af elevrådets formand, Henrik Hove-Nielsen

Som repræsentant for Ryomgård Realskoles afgangsklasser 1986, er det blevet pålagt mig at sige et par ord.

Ryomgård Realskole, som vi i dag tager afsked med, har igennem en årrække været en væsentlig bestanddel af vores hverdag. For mit eget vedkommende har jeg oplevet skolen, igennem de sidste 10 år, på både godt og ondt. En oplevelse af de gode var nok dengang, Hr. Stilling kom til skolen. Før hans tiltræden svirrede det i luften med spørgsmål: »Hvem er han?« - »Hvordan ser han ud?«, men ikke nok med det, nogen påstod, at han var hidsig. Det viste sig ikke at være tilfældet, han er altid parat til at give en hjælpende hånd, og man må nok sige, at han allerede har sat sit præg på skolen.

Siden 1913 har vi haft 4 skolebestyrere på skolen, og vi kan takke skolens stifter Hr. A. Munch for, at vi i dag har så smuk en skole. Det skal dog siges, at vi i en årrække, har haft en bestyrer, der har gjort et stort stykke arbejde for skolen, og dette

med bravur. Hr. K. Basse Kristensen, du har forstået at sætte dit præg på skolen, og jeg tror, det var med ro i sindet, du overlod den til Hr. Stilling for 2 år siden.

En ting der har præget, og til stadighed præger skolen, er dens evne til at motivere os elever, til at yde en indsats i det daglige, så vi har kunnet gennemføre den eksamen, der netop er overstået.

I den forbindelse ville det være naturligt for os at rette en tak til nuværende såvel som forhenværende lærere. (En særlig tak vil jeg gerne rette til Fru K. Basse. Vi har haft den glæde, at have hende som klasselærer fra 2. til 8. klasse, og hun har været en fantastisk hjælp og støtte for os. Også en tak til Fru A.V. og ikke mindst Hr. A.V., som måtte tage sin afsked den 30. august 1985.)

Traditioner er også noget, der præger Ryomgård Realskole. Min far og mor startede her på skolen i 1944, og jeg er således anden generation af familien, der forlader skolen. Skolen vil fremstå for mig som et sted med masser af minder og traditioner, som jeg håber, også i tiden fremover vil blive holdt i hævd.

Elevrådet, som jeg har haft den glæde at være formand for det forløbne år, har forhåbentlig også sat sit præg på skolen. Masser af nye aktiviteter er blevet gennemprøvet – og det med mere eller mindre succes. Vi har bl.a. forsøgt med 2 elevrådsfester, 1 filmklub og meget mere, men den ting, vi har haft størst held med, er nok BODEN. Uden den og dens alt-mulig-mad ville mange elever være gået sultne hjem fra skole. I den anledning vil jeg *også* gerne rette en tak til dig Hr. Stilling. Uden din støtte ville vi aldrig have kunnet få alle de ting op og stå. Jeg håber, at det nye elevråd vil få lige så stor glæde af din viden, som vi har haft i det forløbne år.

En skole som denne har en vis charme, den har en ydre udstråling, og til forskel fra mange andre skoler, har den et natur-område, som eleverne rigtigt kan boltre sig i. Det er derfor med sorg og vemod, at mine kammerater og jeg bliver nødt til at takke af, efter så mange gode år på en så smuk skole. Jeg er sikker på at mine kammerater, der sidder her i dag, er enige med mig, når jeg siger: GID SKOLEN MÅ BESTÅ I MANGE ÅR, OG AT ANDRE ELEVER VIL OPLEVE EN LIGESÅ STOR GLÆDE VED AT GÅ HER, SOM VI HAR HAFT.

Tak.....

Gl. elev, Jørgen Holm-Pedersen

Foto: Jørgen Holm-Pedersen

*Tale af Jørgen Holm-Pedersen,
elev for 24 år siden og far til afgående elev.*

For mange år siden, eller helt nøjagtig for 24 år siden, var jeg til translokation på Ryomgaard Realskole. Da var jeg i den samme situation, som jer. Dengang var jeg også afgangselev på Ryomgaard Realskole.

Derfor føles det for mig en lille smule mærkeligt – for det første er der gået 24 år, og for det andet at jeg også i dag er til stede som far til en elev, der nu forlader skolen og dermed Ryomgaard Realskole, som jeg gjorde det for 24 år siden.

På den måde kan jeg i hvert fald se, at tiden er gået, og at den er gået hurtigt.

Der har stået mange store skolefolk på denne talerstol. Blandt dem nogle, som jeg, min generation og generationen før mig sætter meget højt:

Skolens grundlægger, skolebestyrer Axel Munch,
dennes broder, skolebestyrer Erik Munch

skolebestyrer Søren Vester-Petersen, og
skolebestyrerne, brdr. Ejvind og Knud Basse
Kristensen.

Jeg har kendt dem alle, dog undtagen Axel Munch. Det er personer, der gennem tiderne har gjort indtryk på og givet inspiration til mange hundrede elever på Ryomgaard Realskole.

Jeg håber, at de lærere og den eller de skolebestyrere, som I har haft i jeres skoletid, har gjort et ligeså positivt indtryk på jer og ligeledes givet jer inspiration til at danne jeres egen fremtidige livslinie.

For I kan være ganske sikre på, at selvom I i dag måske kunne være trætte af jeres skole og jeres lærere, så er det helt sikkert, at I meget hurtigt vil indse, at I gennem jeres skolegang har levet i et yderst beskyttet miljø, og at jeres lærere ikke var så »tossede« endda.

De Gamle Elevers Forening på Ryomgaard Realskole er et ganske godt bevis herpå. Hvert år samles op til 150 »gamle« elever her på skolen. Jeg tror at kunne sige, for i taknemmelighed sammen at kunne mindes deres gamle skole og ligeledes for at mindes en god skolegang.

Afdøde skolebestyrer Erik Munch har, som I ved, skrevet de fleste af sangene og melodierne i De Ryomske Sange.

I en af de sange, som jeg personligt sætter mest pris på, *I livets aftensvale*, skriver Erik Munch i sidste vers:

*Og skæfted' du et væрге,
og smeded' du et sværd,
i livet skal det prøves,
hvad våbenet er værd.*

Ja, nogle af de VÅBEN, som I i dag ta'r med jer fra Ryomgaard Realskole, er blandt andet jeres eksamen, jeres viden og jeres ungdom.

Brug disse våben, denne eksamen og denne viden efter evne og lyst. For det kan godt være, at I har evnen til noget, der umiddelbart ligger nært for jer, men hvis lysten ikke er med, kan det blive en besværlig og træls tid, der ligger foran jer.

VÅBENET, som I også har med herfra i dag, er jeres ungdom og ungdommelige »gå-på-mod«. Det er helt sikkert ung-

dommen, der har mulighederne. I hvert fald en ungdom med viljen til at ville noget, og en ungdom med en god viden.

Jeg er helt sikker på, at I gennem jeres skolegang her på Ryomgaard Realskole har fået en god viden, som den bedste ballast, med jer ud i livet.

I kan måske lige nu synes, at fremtidsmulighederne ikke ser alt for lyse ud, med den voksende uro ude i verden, og de måske ikke alt for lyse beskæftigelsesmuligheder.

Da jeg forlod skolen i »de glade 60'ere«, har I nok hørt, at vi dengang stort set bare kunne vælge den uddannelse, som vi nu havde lyst til.

Jeg tror ikke, at det har ført til noget specielt godt resultat for min generations vedkommende.

Se bare, hvad der skete med »den frie ungdom«, nogle blev kaldt »blomsterbørnene«. Mange af dem gled gennem ungdomsoprøret ind i narkotikamisbrug og svære personlige konflikter. Danmark har i dag bl.a. en af verdens største skilsmisseprocenter, hvilket, tror jeg, skyldes en alt for ligegyldig holdning til tilværelsen og manglende respekt for andre mennesker.

Og respekt – respekt for ting, respekt for hinanden og respekt for hinandens meninger, skulle være en af de ting – et af de våben, som I også får med fra Ryomgaard Realskole i dag.

Jeg vil håbe, at I alle, når I nu forlader denne arbejdsplads, for nogle enkelte helt op til 11 år, at I må gå ud og bruge de VÅBEN og slide de VÅBEN, som I har fået med herfra i dag, til glæde for jer selv og til gavn for andre.

Ligeledes vil jeg håbe, at I om 24 år kan se tilbage på en god skoletid og være taknemmelige for, at jeres forældre, dengang I var børn, valgte Ryomgaard Realskole, som grundpillen til jeres livsværk.

Rigtig hjertelig tillykke med eksamen til jer alle, – og rigtig god sommerferie.

Elevforeningens formand, Jens Daugaard

Foto: Jørgen Holm-Pedersen

Tale af elevforeningens formand, Jens Daugaard

På elevforeningens vegne vil jeg gerne ønske jer alle tillykke med den eksamen, I nu har bestået, og samtidig vil jeg ønske jer held og lykke med de ting, I nu skal i gang med – uanset det måtte være videre skolegang, eller I skal ud i egentlig praktisk arbejde.

Et kapitel i jeres liv er nu overstået. I har indtil nu levet en forholdsvis beskyttet tilværelse, men nu begynder livets alvor så småt for jer. I vil komme til at opdage, at livet ikke kun består af lutter lagkage, men at der også er noget, der hedder skuffelser og nederlag. Men vi må håbe for jer, at I via jeres skolegang har fået en ballast, I kan tage med jer, og at de ting, I har lært i skolen, vil være med til at hjælpe jer over de problemer, I uvilkaarligt vil løbe ind i.

I står nu over for et valg. I skal vælge, hvad fag eller branche I kunne tænke jer at uddanne jer indenfor.

Der har på det seneste på netop dette område været fremført megen kritik, som går ud på, at unge mennesker ikke længere

frit kan vælge uddannelse, men at man fra samfundets side har indrettet det sådant, at man kun har tilgodeset erhvervslivets behov, og ikke i tilstrækkelig høj grad har tilgodeset de ønsker, som de unge mennesker måtte have.

Det er jer, som nu skal til at vælge, og her er det vigtigt, at I tænker jer rigtigt godt om. Sæt jer et mål, og undersøg så grundigt, om I mener at kunne nå målet, og om det mål, I nu måtte have sat jer, nu også opfylder de forventninger og krav, I har til en god og interessant tilværelse.

Jeg vil håbe, at I allesammen må få et arbejde, I kan lide, men vælg en uddannelse med fremtid i og tænk på, at det nu een gang er bedre at have brød på bordet og kunne dyrke sine interesser i fritiden, end det er at dyrke sine interesser hele døgnnet og ikke have brød på bordet.

I har gået i skole på Ryomgård Realskole, og jeg håber, I har følt, at I har haft en god tid her på skolen.

I har formentlig fået en uddannelse, som er forskellig fra den, som mange af jeres jævnaldrende har fået i kommunalt regi. Jeg mener, det er positivt, at der på skoleområdet findes et alternativ til den kommunale folkeskole. Der vil sikkert være kræfter, som kæmper for, at en skole som Ryomgård Realskole skal nedlægges. Årsagen til en sådan indstilling ligner jo en erkendelse af, at den kommunale skole ikke gør det godt nok, og at man så af frygt for en affolkning af de kommunale skole forsøger at tilintetgøre sine konkurrenter. *I må være med til at kæmpe for, at denne valgmulighed kan bestå fremover!*

Når I nu forlader Ryomgård Realskole, håber jeg, at mange af jer vil indmelde jer i elevforeningen for på den måde at holde kontakten med skolen vedlige.

Lige her og nu er det ikke sikkert, at skolen står jeres hjerter særligt nær. Her er der nok en forskel på jer og de elever, som gik ud af skolen for 25 år siden eller endnu tidligere. Det, I i dag anser for en selvfølgelighed – så som at få lov til at gå i skole 9 eller 10 år, og det at få en eksamen – har sandelig ikke altid været en selvfølge.

For mange af de gamle elever var det et privilegie at få lov til at gå mere end 7 år i skole, og derfor vil der nok blandt forældre af de gamle elever være en stærkere binding til skolen, end der i øjeblikket er hos jer.

I har sikkert mange gange været uenige med både jeres lære-

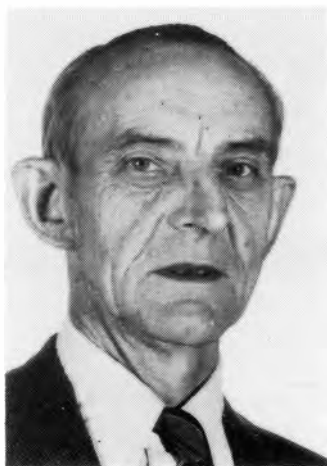
re og forældre, og I har sikkert mange gange syntes, at de var åndssvage – for nu at bruge nutidens jargong.

Men alle de mindre sjove ting, det, der var træls, åndssvagt osv., det vil I glemme en skønne dag, og så vil I huske tilbage på jeres skoletid, som en skøn og dejlig periode i jeres liv. I vil få det akkurat som de mænd, der fortæller om deres soldatertid – I vil nemlig kun huske de sjove, de lyse og de positive timer.

Hermed vil jeg slutte, og det skal være med håbet om, at mange af jer indmelder jer i elevforeningen, således at I om 5 - 10 - 25 og 50 år kan være med til at mødes på jeres gamle skole, og være med til at sende tanker tilbage til den tid – der jo ikke var så dårlig endda!

- 20/6 70 lærere og forældre til formiddagskaffe – inden da: Elever og forældre på tur rundt på alle skolens 10 tøn-der land – konkurrenceløb med opgaver for store og små. Fælles afslutning i Salen med ny feriesang komponeret og digtet af vores musiklærer Anne Kjeldsen (kaldet Trille), der dygtigt arbejder med tidens musik – lige i elevernes smag.
- 5/8 Første skoledag – 213 elever – 19 lærere og 9 »andet personale«.
- 7/8 De store elever undervises (på engelsk) af Magdalena Gūra, gæstelærer fra Gdansk, Polen. Det var god undervisning i engelsk og vedkommende oplysning om de særlige forhold i Polen.
- 7/8 Kostafdelingen og dens lærere på forlænget weekend-tur på Gudenåen – En tur, der kan gå hen og blive en rigtig god tradition. Næste år vil vi gerne prøve 3 dage uden regn.
- 16/8 Kostafdelingens lederpar, Birte Søllingvraa og Lars Møller Andersen, lovformeligt ægteviede. – Hjem-bragt i hestevogn af Anne Kjeldsen under stor jubel og beundring fra de fremmødte elever.
- 22/8 Rotary-stipendiat Fiona Mc Phee fra Darwin i Austra-lien fortæller de store elever om sit hjemland.
- 28/8 »Goddagmøde« for nye og gamle forældre, bestyrelse og lærere – 120 forældre deltog i en hyggelig aften.

- 1/9 9. klasse på besøg i Landsretten i Viborg som led i en emneuge om kriminalitet.
- 15/9 Hyggelig visit af Marienhoffskolens nye inspektør Henning Ærø og viceinspektør Hans Petersen.
- 25/9 Generalforsamling – lrs. Ivar K. Lauritzen udtrådte af bestyrelsen. I stedet valgtes ingeniør Jørgen Nybo.
- 29/9 8b med Birte Søllingvraa og Erik Jensen tager på lejrskole til Sønderjylland med pedel Preben Nebel som chauffør på bussen.
- 3/11 9. og 10. klasserne; emneuge om job og erhverv. Besøg på forskellige virksomheder og besøg på skolen af repræsentanter for forskellige erhverv.
- 14/11 Musikcafé – musikalsk underholdning af elever og lokale musikfolk – et rigtigt tilløbsstykke med overvældende trængsel og 7000 kr. i overskud til køb af musikudstyr, og ikke mindst: Sprudlende musikglade børn.

Hr. Basse

Det er nu 2 år siden, skolen sagde farvel til hr. og fru Basse. Redaktionen synes nu, det er på tide at finde ud af, hvad de foretager sig nu, og hvad de får tiden til at gå med.

Derfor sendte vi Kristian og Morten på en lynvisit.

Vi kom til Basses hus kl. ca. 9. og blev mødt af K. Basse selv og hans 50 kg tunge hund.

Hr. og fru Basse har ingen problemer med at få deres tid til at gå. De har mange forskellige interesser, bl.a. haven. Fru Basse medvirker netop i en bagekonkurrence, og parret har lige været på en ferie sydpå.

Hr. K. Basse har en i dobbelt forstand stor interesse: Hunden, en rottweiler ved navn Neico. Den kræver megen tid, og der skal gøres lange ture. Hr. K. Basse er også meget interesseret i naturen.

Hr. og fru K. Basse var på skolen i mange år. Fru K. Basse underviste bl.a. i dansk, historie og gymnastik, og hun har stadig bevaret interessen for nyere litteratur. Hr. K. Basse underviste mest i matematik og geografi, men ledede som bekendt skolens daglige administration, og hans billede hænger nu – som flere andre tidligere skolebestyreres – på endevæggen i salen.

Til sidst skulle vi tage en hilsen med hjem til alle skolens elever og lærere.

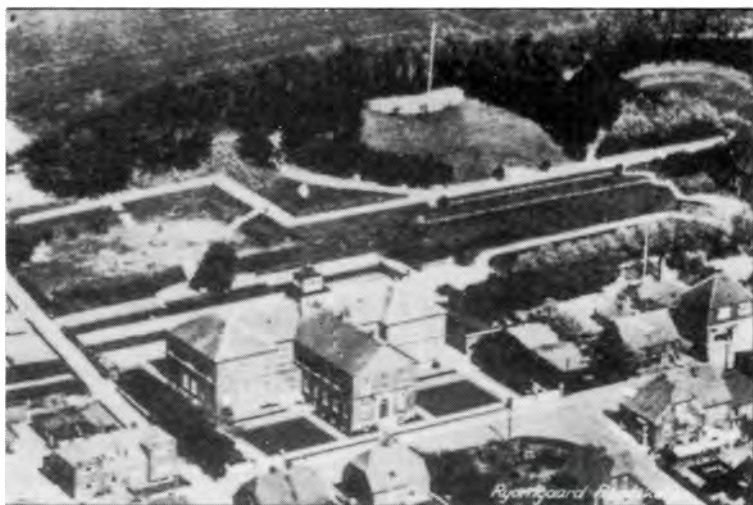
*Kristian og Morten, 7. klasse
(Fra Bakkeposten)*

Ryomgård – et tilbageblik

Med ovennævnte titel har én af skolens gamle elever – advokat Jens Erik Mehlsen, årgang 1965 – udarbejdet et lille hæfte, som er udgivet af Ryomgård Handelsstandsforening.

Hæftet indeholder et historisk tilbageblik, hvori der bliver redegjort for Ryom's opståen.

Hæftet indeholder endvidere en lang række gamle billeder af

På realskolen startede skoleåret altid med en spadseretur. Skolebestyrer E. Munch går forrest, og den nyansatte lærer, Anton Eriksen, patruljerer til højre foran Gjerrild-banens nu nedrevne remise.

Bag jernbaneoverskæringens lange spærrebomme ses ledvogterhuset med udbygninger, alt nu nedrevet. – Billedet er fra 1946.

lokaliteter i og omkring Ryomgård. Gamle elever vil sikkert kunne nikke genkendende til mange af disse!

Som en særlig interessant ting – set med gamle elevers øjne – indeholder hæftet endelig et afsnit om Ryomgård Avis. Avisens opmand og redaktør var skolelærer (senere skolebestyrer) Erik Munch. Avisen udkom i perioden 1924-26. På de følgende sider bringer vi et lille udsnit fra hæftets indhold.

Skulle der blandt gamle elever være interesse for at købe hæftet, kan dette ske ved henvendelse til Jens Daugaard, Baunhøjvej 8, 8500 Grenå, tlf. 06 32 45 27. Pris for hæftet er 25 kr., som tilfalder elevforeningen.

Vi vil her benytte lejligheden til at takke advokat Jens Erik Mehlsen for det antal eksemplarer af hæftet, som er skænket til elevforeningen.

Realskolen ca. 1940 med den lille bakke bag skolegården, den store bakke lidt til højre for midten og Teateret øverst i højre hjørne (egentlig teatron - udgravet af Axel og Erik Munch i 1927). Den lille bakke købte Axel Munch sammen med Blæsenborg i 1920. Bakkerne udgravedes og anlagdes i perioden 1920-32, sammen med stadion (skimtes neden for den store bakke) af brdr. Munch og lærerne Dynesen og Sæderup. Til venstre for skolen ved hovedgaden ses det af Hakon Kirkegaard opførte dobbelthus (1914) kaldet annexet, og delvist brugt til skolelokaler helt op til vor tid.

Ryomgaard Avis.

Avertissementstidende for Ryomgaard, Pindstrup og Omegn.

Nr. 18.	Udgaar 1. og 3. Torsdag i hver Maaned.	Torsdag den 16. December 1926.	Udsendes gratis til Beboerne i Ryomgaard, Pindstrup og Omegn.	2. Aarg.
---------	---	--------------------------------	--	----------

Alt Karetmagerarbejde udføres hurtigt og solidt, Arbejds- vogne og Trillebører altid paa Lager. P. M. Pedersen, Karetmager, Ryomgaard.	Ryomgaard Maskinsnedkeri anbefaler sig med færdige Lister af enhver Art til billige Priser. Klædeskabe haves paa Lager. 1 Stk. brugt Træpumpe til Salg for 8 Kr. (ca. 8 Alen lang), Ærbødigst N. Andersen.	Radio Alle, der paatænker at anskaffe sig Radio, bør i egen Interesse høre mine konkurrencedygtige Priser paa komplette Apparater, inden de køber. J. Th. Neergaard. Ryomgaard.	Kød! Kød! Kød! Det bedste Kød faas altid i Ryomgaard Slagterforretning, Chr. Bach, Telefon 30.
---	--	--	--

Ryomgaard Avis.

Med dette Nr. slutter 2. Aargang af Ryomgaard Avis. Paa et Møde der afholdes Torsdag Aften paa Hotellet, vil der blive taget Bestemmelse om Bladets fremtidige Skæbne. Vi retter herved en indtrængende Opfordring til Ryomgaards Borgere, der er interesseret i Bladets Opretholdelse, om at give Møde. Ønskes Bladet opretholdt, er det nødvendigt at der skabes et fast Grundlag for dets Økonomi og Redaktion.

Hr. Inspektør E. Munch, der hidtil har ledet Bladet, først som Eneredaktør, sidst som Lokalredaktør, ønsker ikke at fortsætte, der maa altsaa findes en anden Mand, der med samme Velvillie og Interesse, som den Hr. Munch har vist Bladet, vil paatage sig Hvervet.

Spørgsmaalet der foreligger er dette:

«Skal Byen beholde sin Avis».

Interesserer De Dem for Deres By og dens Anliggender, saa kom til Møde i Aften, Torsdag, paa Hotellet Kl. 8.

Fra By og Egn.

Ryomgaard Haandværker- og Borgerforening
fejrede i Torsdags en Fest, der var ret bemærkelsesværdig, idet det var Foreningens tyveaarige Stiftelsesfest. Festen fejredes paa Ryomgaard Hotel, og der var mødt mange. Ved det fælles Kaffe bord blev der sunget en Sang, skrevet for Tilfældet af en ukendt Forfatter. Sangen høstede fortjent Bifald. Efter Kaffe bordet dansede man.

Flere Markeder i Ryomgaard.

Beboerne fra Ryomgaard og Onegn indgav for en Tid siden et Andragende til Erhvervsministeriet om at faa Antallet af aarlige Markeder i Ryomgaard forøgede fra to til seks.

**Hotelejereren maatte betale
Kommissionssalæret.**

Kommissionær S. Hansen, Nimtofte, har sagsøgt Hotelejer Simon Kjær, Ryomgaard, for et Beløb paa 955 Kr. for sin Medvirken ved Salget af Ryomgaard Hotel.

Ved Vestre Landsret blev Hotelejer Kjær, da det oplystes, at Hansen har bragt Parterne i Forbindelse med hinanden, og derfor var berettiget til et passende Vederlag, dømt til at betale Kommissionær Hansen et Salær paa 200 Kr.

Naar De skal gøre Deres

Juleindkøb

aflæg da min Forretning et Besøg.

Prima Varer, smaa Priser.

J. Silleborg,

Telf. 18. Ryomgaard.

**Husk Mødet paa Hotellet
Torsdag Aften.**

Symaskiner

købes billigt hos

**Uhrmager Peter Hansen,
Ryomgaard.**

Kolind Marked

var forleden Dag meget stort og med særlig livlig Efterspørgsel efter Kælvekøer til stigende Priser, hvorimod Hestemarkedet som sædvanligt var trevent, skønt der var mange Dyr. Grisesus er allerede varslet i Tiden efter Nytaar. Emnet bliver:

RYOMGAARD BIOGRAF

Torsdag den 16. Fyrtaarnsfilm: „Daarskab, Dyd og Driverter“
og Søndag d. 19.

Ekstra: En Naturfilm.

Der er nu indløbet Svar fra Ministeriet, der imødekommer Andragendet saaledes, at der fremtidigt vil blive afholdt Markeder i Ryomgaard den 4. Onsdag i Maanederne Januar, Marts, Maj, Juli, Septbr. og Oktober.

„Julens Glæde“

i Ryomgaard afholdt Generalforsamling og Udbetaling paa Hotellet Mandag den 13. Der udbetaltes godt 5000 Kr. til 96 Sparere.

Ved Generalforsamlingen valgtes Skomager Christoffersen som Kasserer og som Bud nyvalgte Enkefrue Scheel.

Ryomgaard Avis.

Med dette Nummer af Ryomgaard Avis fratræder Inspektør Erik Munch som Redaktør.

»Hvad jeg faar ud af en Spædkalv«.

9 Matadorer i Lhombre.

Under et Lhombreparti hos Grd. Thøgersen, Koed, forleden fik pens. Lærer Kolind i Turner Respekt 9 Matadorer i Hjerter. Den heldige Spiller belønnedes efter Turnerings-

marked var fast og havde stor Tilførsel, saa den nye Markedshal, med hvilken der herskede udelst Tilfredshed, var fyldt.

Fuldtandede Heste kostede 400 Kr., Kælvekøer, hvoraf der var flere end sædvanligt, ligeledes 3—400 Kr., Smaagrise 22—23 Kr. pr. Stk.

Vellykket Husmoderkursus.

Kolind Landboforenings Husholdningskreds har forr. Uge afholdt et meget vellykket Kursus i Kolind, Skarresø og Nimtofte, alle Stæder med udmærket Tilslutning, henholdsvis 90, 33 og 60 Deltagere. Husholdningslærerinde Frk. Visbek Petersen gennemgik paa instruktiv Maade Julegrisens Behandling. Ved Kursuset indmeldtes flere nye Medlemmer i Husholdningskredsen. Næste Kur-

reglernes hævdevundne Praksiskalv med 2 Kr. pr. Medspiller.

Bilkørsel.

Bil udlejes billigt til saavel korte som lange Ture.

Køreskole, hurtig og billig Uddannelse.

C. Kofoed,

Telf. 27. Ryomgaard.

Landet er snart rensat for Mund- og Klovesyge.

Der er nu næsten ingen Tilfælde paa Øerne.

Forventningerne om, at det skulde gaa rask tilbage med Mund- og Klovesygen i Aarets sidste Uger, saa Landet paa det nærmeste kunde være rensat for den mægtigt tabbringende Kvægsyge, synes at skulle slaa til. Ogsaa i sidste Uge gik de nyanmeldte Tilfældes Antal i glædelig stor Udstrækning ned med ikke mindre end 150 Tilfælde. — Der er nu næsten ingen Mund- og Klovesyge paa Øerne, og heller ikke i det ellers saa haardt plagede Sønderjylland. Det er nu nu den nordvestligste Del af Jylland, der leverer det største Antal Til-

Ryomgaard Avis.

Redaktion:

Ryomgaard, Telefon 55.
Hornslet, Telefon 29.

Ekspedition:

Hennings Bogtrykkeri, Hornslet.
Telefon 29.

Annoncepriser:

Forsiden 20 Øre pr. Lin. pr. Gang.

Øvrige Sider:

1—25 Lin. 15 Øre pr. Lin. pr. Gang.
25—100 — 12 — — —
over 100 — 10 — — —

For 3 Gange gives 10 pCt. Rabat.
— 6 — — 15 — —
— 12 — — 20 — —
— 25 — — 25 — —

Annoncer modtages

af Snedker Thomsen, Viktualiehand-
ler Thykjær-Andersen Telef. 37 og
Barber J. P. Schmidt, Ryomgaard,
samt Bogtrykker Hennings, Horn-
slet. Telf. 29.

fælde, nemlig Thisted, Ring-
købing og Viborg Amter, men
da Befolkningen her bor me-
get spredt, er der netop Udsigt
til, at man forholdsvis hurtigt
kan faa Egnene helt rensede
for nye Tilfælde.

MOD JUL

Dagen har mistet sin Styrke.
Natten og Mørket gaar frem.
Vinteren breder sin Kaabe
over de tusinde Hjem.

Nyttige Julegaver!

Dækketøj, Linned, Forklæder, Kitler.

Fikse uldne Kjoler • Bomuldskjoler

Kjolestoffer til alle Priser.

Forretningen er aaben Søndag fra Kl. 4
og hver Dag til Kl. 9.

J. BOYSEN

*Solen har sænket sin Fakkelt;
men Stjernernes straalende Hær
lyser i Himmelens Stue,
spredt et Julelysskær.*

*Vidt over Verden det flammer,
lyser til Festen os ind.
Julens Glæde det lyser
ind i hvert Menneskesind.*

*Og under Klokkernes Kimen
genfødes Solen paany.
Med Juleglæden vil Lyset
komme til Verdens By.*

Erik Munch.

HERMED ønsker jeg alle
mine ærede Kunder en rig-
tig glædelig Jul.
Barber J. P. Schmidt.

Ryomgaard Andelsmejeri.

Tilbud paa Forhandling af
Mælk m. m. i Ryomgaard og
Pindstrup samlet eller delt bedes
indgivet til Mejeriet inden den
19. ds.

Strømpestrikning

udføres, ikke Maskinstrikning.
Karen Holst,
Korup Skov.

Auktion.

Efter Begæring af Sagfører A.
Sidenius, Grenaa, paa en Haand-
panthavers Vegne bliver en Pante-
obligation, dateret 29. Oktober
1910, tinglæst 8. November 1910,
udstedt af Jens Peter Jensen,
Kolindbro, til Enke Marie
Kathrine Jensen, smst., stor Kr.
1.000,00 med Renter 4 pCt. p. a.
formentlig fra 11. Juni 1921 med
Prioritet og Panteret i Ejendom-
men Matr. Nr. 13 g Koed By
og Sogn, stillet til Bortsalg ved
Auktion, der afholdes her paa
Kontoret Mandag den 20. ds.
Form. Kl. 9.

Obligation og Auktionsvilkaar
m. v. ligger til Eftersyn her paa
Kontoret.

Rougsø og en Del af Sønder-
hald Herreds Dommerkontor.
den 6. December 1926.

J. V. Jørgensen.

Ryomgaard Avis.

Alle, der interesserer sig for
Ryomgaard Avis, indbydes
til Møde paa Hotellet Torsdag
den 16. ds. Aften Kl. 8.

Dagsorden:

1. Beretning ved Gartner Stoltze.
2. Regnskabet ved Bogtrykker
Hennings.
3. Bladets Fremtid.
4. Eventuelt.

Udvalget.

Auktion

i

Ryomgaard.

Mandag den 20. ds. Eftm.
Kl. 1½ lader Proprietær Just
og Savværksejer P. Petersen ved
Marienhoff-Vejen hortsælge:

Ca. 70 m Bøgebrænde
(Klov, Fagot og Knippel) og ca.
100 Nr. Gran (Stager, Lægter,
Hegnspæle og Brænde).

Kredit i 6 Uger.

Randers, d. 6. Decbr. 1926.

Juhl og Larsen,
Dommerfuldmægtige.

Samtidig sælges efter en Ud-
lægshavers Begæring et hos
Vognmand Knudsen udlagt
Priamus Person Automobil.

En Orne

staar til Afbenyttelse hos
Grd. Jens Jensen,
Ryomgaard.

NB. To 1. Lægs Søer, farer
først i Januar, er til Salg.

En jydsk Tyr,

fra en 1. Kl.s kontrolleret Be-
sætning, staar til Afbenyttelse
for 4 Kr. pr. Ko

K. Maarup,
Pindstrup.

NB. Køer fra Besætninger som
har Kastning modtages ikke.

En Orne,

udstationeret af Randers Andels-
svineslagteri, staar til Afbenyt-
telse for 4 Kr. pr. So.

K. Maarup,
Pindstrup.

Til Julen

anbefales Okse, Kalve og Gri-
sekød, Gæs og Ænder samt
Grisehoveder.

Bestillinger modtages.

Medister, Sylte og Leverpo-
stej af egen Tilvirkning.

Mange Slags Paalæg samt
ægte Schweitzer Ost, Roquefort
m. m.

Største Udvalg, kun gode Va-
rer, billigste Priser.

Thykjær - Ryomgaard.

Telf. 37. Ryomgaard.

Fineste

Leopol Briketter

haves paa Lager.

Billige, nedsatte Priser.

J. Silleborg,

Telef. 18. Ryomgaard.

Af Franklins Leveregler.

Medens den berømte Ame-
rikaner Benjamin Franklin var
Bogtrykker i Filadelfia udgav
han aarlig en Almanak, hvori
han skrev nogle Leveregler,

som han lod Fattig Richard
udtale. Her anføres et Stykke
af Richards Taler:

Vilde I ikke kalde den
Konge haard, som tog Tien-
departen af sine Undersaatters
Tid til sit Arbejde? Men Doven-
skab lægger Beslag paa langt
mere af vor Tid. Dovenskab
er en Rust, der æder hurtigere,
end Arbejdet slider; men en
brugt Nogle er altid blank.
Elsker du Livet, saa ød ikke
Tiden; thi Tiden er den
Traad, hvoraf Livet er spun-
det.

Hvor megen Tid øder vi
ikke ved at sove mere, end
nødvendigt er, uden at tænke
paa, at den Ræv, som sover,
fanger ingen Høne. Der er Tid
nok til at sove i Graven. Er
Tiden nu det kostbareste af
alt, saa er Ødslen med Tiden
den største Ødselhed; thi
tabt Tid finder du ikke igen;
og hvad vi kalder »Tid nok«,
er'altid lidet nok.

Op da, og gør noget nyttigt!
Rask til din Gerning, saa faar
du meget gjort uden at forhaste
dig. Træghed gør alting svært,
Flid gør alting let. Staar du
sent op, har du en kort Dag;
og før du kommer ret i Arbej-
de, lakker det ad Aften. Lad-
hed gaar saa langsomt, at Ar-
mod snart henter ham ind.
Skynd paa din Forretning, at
den ikke skal skynde paa dig!
Morgenstund har Guld i Mund,
og tidlig til Sengs og tidlig op,

det gør dig stærk i Sjæl og
Krop.

Maalehold giver et godt
Helbred og en høj Alder, Flid
giver gode Kaar og nyttige
Kundskaber, Ærlighed og Ret-
færdighed giver Tillid og Ind-
flydelse.

Det er nødvendigt for os at
leve nøjsomt og tarveligt, altid
at tale Sandhed, at tage flittigt
fat paa enhver Opgave, vi faar
i Hænde, og ikke at tale ilde
om Mennesker, selv om det er
sandt.

tilpasses bedst hos
Uhrmager Peter Hansen,
Ryomgaard.

Julekaffen

køber De naturligvis hos

J. Boysen.

Grus!

Prima Murgrus og Støbegrus
faas billigt hos

Martin Th. Nielsen,
Gravly.

Husk Mødet paa Hotellet
Torsdag Aften.

Køb Julegaver

i Aar hos

Uhrmager & Guldsmed

Peter Hansen = Ryomgaard.

NB. Mange smukke Ting hjemkommen.

**Marie Magdalene
Smedeforretning**

anbefaler sig med alt til Faget
henhørende, saavel Hestebeslag
som andre Reparationer udføres
samvittighedsfuldt.

S. N. Sørensen.

**Ryomgaard
Sadelmagerforretning**

har til enhver Tid Seletøjer, til
store og smaa Heste, til ned-
sat Pris. Alt Møbelarbejde ud-
føres til billigste Priser.

G. Jensen, Sadelmager.

Julens Bagværk er altid vellykket

naar De køber Deres Varer hos

J. Boysen.

MØBLER - MØBLER

Buffer, Spiseborde og Stole, Servanter, Senge
og Madratser, Kommoder og Klædeskabe,
Kurvemøbler og Sægemøbler fra kendte Firmaer.
Husk at gode Varer er de billigste i Brug.

Ryomgaard Telefoncentral

M. ANDERSEN

NB. Glas i alle Størrelser.

**Alt Bygningsarbejde
udføres**

saavel nyt som Reparation.
Tømrer J. P. Nielsen,
Ryomgaard.

Ligkister,

Ligsenge og Kranse
altid paa Lager.

Snedker M. Andersen,
Telefoncentralen, Ryomgaard.

Den bedste og nyttigste Julegave
købes i

Ryomgaard Skotøjsforretning,

Carl A. Christoffersen - Telf. 36.

Julegaver

= købes bedst og billigst i =

Ryomgaard

kontante Manufakturforretning,

Telf. 6. - **Chr. Nielsen.** - Telf. 6.

Nye Varer!

Nye Priser!

Bageri. = = Conditiori.

Wienerbrød, Smørkager, Kranse og Kager
anbefales. Chokolade i anerkendte Mærker.

Carl Christensen, Ryomgaard

Opskrifter paa Juleknas.

Frugtbød:

1/2 kg Abrikos eller Figen
vaskes, hakkes en Gang gen-
nem Rødmaskinen, sættes over
Ilden med 1 Liter Vand og 1/8

kg Sukker; naar det koger godt
tilsættes 12 Blade Husblas, ko-
ger lidt igen, til en Del af
Vandet er fordampet, hældes
op paa olieret Papir, næste
Dag skæres det i Snitter, ven-
des i Overtrækschokolade.

Julebagning.

Julekage:

1/2 Liter sød Mælk, 2 Æg, 75 gr. stødt Melis, 125 gr. Gær, 1 Brev Kardemomme, 1 kg Mel, 625 gr. Smør, Sukat og Rosiner.

Kransekage:

Stænger + Ringe, 1/2 kg Makronmasse, 1/4 kg stødt Melis, 3 à 4 Æggehvider, det ristes over Ilden eller i Ovnen, hvorefter det udsprøjtes paa smurte Plader bages i en ret varm Ovn.

Makroner:

1/2 kg Makronmasse, 1 kg stødt Melis, oprøres med Æggehvider til en jævn Grød, derefter røres en top Spiseskefuld Mel deri, derefter udsprøjtes det paa gode smurte Plader. Ovnen maa ikke være ret varm.

Honningkager:

1/2 kg Honning (Kunsthon-

ning), 1/2 kg Mel, 1 Æg, 5 gr. Krydderier, 5 gr. Potaske, 5 gr. Hjortetaksalt. Honningen sættes paa Kogepunktet, naar den er afkølet blandes alle de øvrige Ting deri — bages i forskellige Forme, hvoraf en Del kan anvendes til Smørcrems-Honningkage.

Smørcreme:

1/2 kg Smør, 1/2 kg Flormelis røres godt, 2 Æg og lidt Vanille kommer i under Omrøringen.

Kokus-Makroner:

1/2 kg Kokusmel, 1 kg stødt Melis blandes med saa megen Æggehvide, at det danner en stiv Grød, der i en Gryde ristes over Ilden, afsættes i forskellige Størrelser paa smurte Plader, bages i en jævn varm Ovn. 2 Teskef. Hjortetaksalt.

Husk Mødet paa Hotellet
Torsdag Aften.

Nu er det snart Jul

og jeg anbefaler mig til alle Damer og Herrer, som ønsker at blive klippet.

Ærb. J. P. Schmidt.
Barber

Kugler:

1/4 Pd. Flormelis 1 Spiseskef. kogende Vand, nogle Draaber Annanassents, rulles i Kugler.

Potteplanter til alle Priser!

Tulipaner i Kurve, Potter og Skaale
Spiseæbler 35 og 40 Øre pr. 1/2 kg, **Madeæbler** 35 Ø. pr. 1/2 kg
Grønne Kranse fra 1 Kr. pr. Stk.
Kaal og andre **Grøntsager**
Juletræer fra 35 Øre pr. Stk.
anbefales fra

V. Stoltze, Handelsgartner, Ryomgaard.

Telefon 26 Ryomgaard.

Bomuldstøj og røget Lammelaar

føres endnu ikke, men

- - Julecigaren - -

er god, naar den er købt hos

A. CHRISTENSEN & Ryomgaard.

Svin og Kalve

til **Randers Svineslagteri** afhentes hver Tirsdag.

Selskabsbil og Lastbiler staar altid til Disposition, saavel til Person-, Gods- og Kreaturtransport, hentes og bringes overalt, altid smaa Priser.

L. Hansen, Ryomgaard. Telf. 20.

Vand

skaffes med Garanti, bedste Materialer, mindste Priser.

Brøndborer A. Nielsen,
Telf. 67 Auning.

Flødekarmeller:

125 gr. Smør eller Margarine,
350 gr. Flormelis, 1 Daase
Nestle's Børnemel, Vanillie,
4 Spsk. Vand, Sukker, Smør,

Lukket Bil

udlejes til billig Takst.

Chr. Hald,
Ryomgaard.

Redaktion: E. Munch, Ryomgaard, og A. Hennings, Hornslet.
Trykt i Hennings Bogtrykkeri, Hornslet.

Regning før og nu

Vi viser her et par eksempler på regne/matematikopgaver fra 1964 og 1985.

Realeksamen 1964

Regning.

1. En dansk grosserer køber i England 1500 stk. messinghaner til 69 sh pr. dusin. Han får imidlertid en forhandlerrabat på $33\frac{1}{3}\%$, og efter at denne er trukket fra, får han yderligere i rabat i kontant betaling 2% af det derved fremkomne beløb. For emballage og fragt betaler han 11

Ved varens ankomst til dansk havn må han endvidere betale:

told 12% af 5410 kr.,

arbejdspenge og vareafgift . . . 44,12 kr.,

forskellige andre udgifter . . . 60,88 kr.

Beregn grossererens samlede udgifter i dansk mønt pr. dusin messinghaner, når $1 \text{ £} = 20 \text{ sh} = 19,20 \text{ kr.}$

Grossererens sælger 30 dusin af de indkøbte messinghaner til en detailhandler. Som betaling modtager han en 3 måneders veksel, der lyder på 1720 kr. Han lader straks vekslen diskontere i en bank, der fradrager $7\frac{1}{2}\%$ p. a. i diskonto og $\frac{1}{4}\%$ i provision.

Hvor meget betaler banken for vekslen, og hvor mange procent (1 dec.) tjener grossererens ved salget af de 30 dusin messinghaner?

2. Ved indflytning i et nyt hus skal fru Hansen anskaffe gardiner. I huset er der 6 ens vinduespartier samt et havedørsparti.

Fra et gardinfirma indhenter fru Hansen følgende tilbud:

1. Gardinstof . . . 427,05 kr.

2. Syning 14,50 kr. pr. vinduesparti og 24,15 kr. for havedørspartiet.

3. Opsætning . . . 34,60 kr. pr. vinduesparti og 38,40 kr. for havedørspartiet.

Hvor meget lyder tilbudet i alt på?

De færdigsysede gardiner skal til hvert vinduesparti bestå af 2 gardinstykker, der hver har længden 1,45 m, og til havedørspartiet af 2 gardinstykker, der hver har længden 2,30 m. Alle gardinstykkerne skal have samme bredde som gardinstoffet, og de forsynes med sømme både foroven og forneden. Firmaet har i sit tilbud regnet med gardinstof til en butikspris på 18,25 kr. pr. m.

Hvor mange cm har firmaet beregnet til hver søm, når der er regnet med, at alle sømme skal være lige store?

Fru Hansen tager imidlertid ikke mod tilbudet. For at opnå en bedre kvalitet gardinstof beslutter hun sig dels til at afvente et umiddelbart forestående udsalg, under hvilket firmaet nedsætter alle butikspriser med 20%, dels til selv at sy gardinerne. Derimod tager hun mod firmaets tilbud på opsætning, og dette tilbud ændres ikke af udsalget.

Til hvilken butikspris pr. meter kan fru Hansen på denne måde få gardiner, når såvel den samlede stofmængde som de samlede udgifter skal være som ved det oprindelige tilbud?

3. En forretningsmand i Ålborg, der ofte skal til endagsmøder i København, foretager i et kvartal 4 rejser (tur-retur) med skib og 8 rejser (tur-retur) med tog.

Han rejser på 1. klasse. På sine rejser med skib benytter han enekammer både på ud- og hjemrejsen, på sine rejser med tog benytter han sovevogn på udrejsen og lyntog på hjemrejsen.

Billetpriserne Ålborg-København er:

Skib: dobbeltbillet (tur-retur), 1. klasse.....	80,00 kr.
tillægsbillet for enekammer, enkeltbillet.....	8,00 kr.
Tog: dobbeltbillet (tur-retur), 1. klasse.....	113,00 kr.
tillægsbillet til sovevogn, enkeltbillet.....	45,00 kr.
– lyntog, enkeltbillet.....	3,50 kr.

Hvor meget er hans udgifter i alt til billetter i dette kvartal?

Mens der ikke ved rejse med skib kan opnås nogen form for rabat, gives der ved rejse med tog to former for rabat:

A. Køb af årsrabatkort til 440 kr. Dette rabatkort alene gælder ikke som billet, men giver indenfor et år ret til køb af et ubegrænset antal almindelige billetter til halv pris.

B. Køb af årskort til 2885 kr. Dette kort gælder som almindelig billet til et ubegrænset antal årlige rejser.

Bemærk: Herudover skal der ved begge rabatformer købes tillægsbilletter til sovevogn og lyntog til almindelig pris.

Idet enhver rejse såvel med skib som med tog foretages som ovenfor beskrevet, skal man beregne forretningsmandens samlede årlige rejseudgifter i de tilfælde, der angives i følgende skema.

Antal årlige rejser	Samlede rejseudgifter		
	40	55	70
Skib			
Tog, rabatform A			
Tog, rabatform B			

Tegn et tilsvarende skema og udfyld de tomme rubrikker med de beregnede beløb.

Hvor meget billigere vil det være for ham at foretage 40 årlige rejser med skib fremfor med tog, rabatform A?

Hvor meget dyrere vil det være at foretage 55 årlige rejser med tog, rabatform A, fremfor med tog, rabatform B?

Hvor mange årlige rejser skal han mindst foretage, før det er fordelagtigere for ham at rejse med tog, rabatform B, end at rejse med skib?

2. KOMMUNALVALG

STEMMEOPTÆLLING

I Vang kommune var der til kommunalvalget i 1981 i alt 18 108 stemmeberettigede indbyggere. Af disse stemte 15 846 ved valget.

- Hvor stor var Vang kommunes stemmeprocent?

De forskellige lister opnåede følgende antal stemmer:

	Liste A: Socialdemokratiet	6 181 stemmer
Valgforbund BE	Liste B: Det radikale Venstre	1 021 stemmer
	Liste E: Danmarks Retsforbund	60 stemmer
Valgforbund CVZ	Liste C: Det konservative folkeparti	3 893 stemmer
	Liste V: Venstre	2 124 stemmer
	Liste Z: Fremskridtspartiet	866 stemmer
Valgforbund FKY	Liste F: Socialistisk Folkeparti	829 stemmer
	Liste K: Danmarks kommunistiske parti	88 stemmer
	Liste Y: Venstresocialistene	104 stemmer
Valgforbund MQ	Liste M: Centrumdemokraterne	156 stemmer
	Liste Q: Kristeligt Folkeparti	524 stemmer
	Afgivne stemmer	15 846 stemmer
	Ikke-afgivne stemmer	2 262 stemmer
	Stemmeberettigede i alt	18 108 stemmer

- Tegn cirkeldiagrammet på svar-arket færdigt, således at det viser den procentvise fordeling af samtlige stemmeberettigede på: liste A, valgforbundene og de ikke afgivne stemmer.

FORDELING AF MANDATER

Efter stemmeoptællingen skal liste A og valgforbundene have tildelt mandater. Mandaterne tildeles på følgende måde:

1. Liste A's og valgforbundenes stemmetal divideres med 1, 2, 3, 4, osv.
2. Mandaterne tildeles i rækkefølge efter tallenes størrelse.

For at begrænse udregningerne beregnes først et pejletal, som omtrentligt angiver det mindste antal stemmer, der skal til for at opnå et mandat.

Beregning af pejletal	$a = \frac{b}{c} - 100$ a: pejletallet b: samlet antal afgivne stemmer c: antal mandater i kommunalbestyrelsen
-----------------------	---

- Beregn pejletallet i Vang kommune, når der er 21 mandater i kommunalbestyrelsen.

I SKEMA 1 på svar-arket er divisionerne udført for valgforbundene.

- Fortsæt med at udføre divisioner for liste A, indtil pejletallet passerer.

På svar-arket er de første fire mandater angivet med ①, ②, ③ og ④.

- Angiv på svar-arket de resterende mandater til og med nr. 21.
- Angiv desuden det antal mandater, som liste A og valgforbundene hver for sig opnåede.
- Hvor mange stemmer manglede valgforbundet MQ i at få det 21. mandat?

PARTIERNES MANDATTAL

Efter mandattfordelingen på valgforbundene skal disse mandater fordeles på de enkelte partier, som valgforbundet består af. Fordelingsmetoden er den samme som ovenfor.

- Færdiggør beregningerne for valgforbundet CVZ, og angiv i SKEMA 2 på svar-arket fordelingen af valgforbundets 10 mandater på de 3 partier.
- Angiv endvidere i SKEMA 3 på svar-arket den endelige mandattfordeling på samtlige partier.

Når man afgiver sin stemme, kan der sættes et kryds enten ved partinavnet (listestemme) eller ud for et personnavn (personlig stemme).

Inden man begynder beregningen af, hvilke personer der er valgt til kommunalbestyrelsen, beregnes partiernes »fordelingstal«.

Et partis kandidater skal opnå partiets fordelingstal for at være valgt.

Når fordelingstallet skal findes, beregner man først størrelsen k :

$$k = \frac{s}{m + 1}$$

s er antallet af stemmer, som partiet opnåede.

m er det antal mandater, som partiet fik tildelt.

Fordelingstallet f findes ved at forhøje k til nærmeste hele tal.

Hvis k i forvejen er et helt tal, er $f = k + 1$.

- Beregn fordelingstallet for partiet Venstre i Vang kommune.

På figuren ses det udsnit af stemmesedlen, hvor navnene på partiet Venstres kandidater er opført. På stemmesedlen er angivet, hvorledes Venstres 2124 stemmer fordeler sig på listestemmer og på personlige stemmer.

Hvis en kandidat ikke har opnået partiets fordelingstal med sine personlige stemmer, tages det manglende antal stemmer fra listestemmerne. Man siger, at »der fyldes op«. Opfyldningen sker i listens rækkefølge, således at nr. 1 på listen først får fyldt op til partiets fordelingstal. Herefter får nr. 2 fyldt op, osv.

- Hvor mange listestemmer er der til rest, når Jens Jensen har fået fyldt op til fordelingstallet og herved er blevet valgt?

Hvis en kandidat ikke ved hjælp af resten af listestemmerne kan nå op på partiets fordelingstal, overføres disse listestemmer til den næste kandidat på listen.

- Hvilke af Venstres kandidater blev valgt til kommunalbestyrelsen?

V	Listestemmer
(VENSTRE)	654
1. Jens Jensen	302
2. Gudrun Petersen	518
3. Hans Petersen	38
4. Inger Sørensen	211
5. Tove Mikkelsen	55
6. Laurids Bo	120
7. Søren Olsen	15
8. Petra Hansen	173
9. Ole Jensen	17
10. Sven Nielsen	21

3. STEMMEAFGIVNING

Valget i Vang kommune foregik på flere forskellige afstemningssteder. Et af disse var Nygårdsskolen, hvor der kunne stemmes mellem kl. 9 og kl. 20. Der var 5 630 vælgere, som havde ret til at stemme på skolen.

I SKEMA 4 på svar-arket kan man se, hvor mange stemmer der blev afgivet time for time. Ved åbningen kl. 9 blev der lagt 105 brevstemmer i stemmeurnerne.

- Udfyld SKEMA 4 på svar-arket.
- Tegn i koordinatsystemet på svar-arket en kurve, der viser den summerede stemmeprocent time for time.
- På hvilket tidspunkt havde halvdelen af de stemmeberettigede deltaget i valget?
- Forklar, hvordan man på diagrammet kan se, inden for hvilken time, stemmedeltagelsen var størst.

Årsfesten 1986

Som besluttet på generalforsamlingen i oktober 1985, blev årsfesten i år ændret til en sommerfest, og efter forslag fra skolebestyrer H. E. Stilling arrangerede vi det sådan, at festen blev lagt i forlængelse af translokationen den 14/6 1986.

Dagen startede med morgenkaffe i skolegården for dimittender, disses forældre samt gamle elever. Vi gik derefter i Teatret, hvor så selve translokationen fandt sted.

Efter translokationen afholdtes elevforeningens generalforsamling. Fremmødet var som vanligt meget beskedent. Generalforsamlingen blev hurtigt afviklet, idet der jo ikke var fremkommet specielle emner, som skulle diskuteres. I forbindelse med valg til bestyrelse og revision kunne konstateres, at alle blev genvalgt.

Vi kunne derefter fortsætte i skolens festsal, hvor alt var tæt pakket, idet skolen havde inviteret afgangsklasserne tilligemed forældre til frokost. Ialt var vi ca. 180, hvoraf de 110 var gamle elever.

Ind imellem de mange retter fra ta'selv-bordet blev der sunget en række af Ryom-Sangene. Festen sluttede omkring 17.30.

Ændringen fra den sædvanlige aftenfest i efterårsferien til en sommerfest er blandt vore medlemmer blevet kommenteret såvel positivt som negativt.

Festen for 1987 skal planlægges, og vi vil fra bestyrelsens side gerne opfordre vore medlemmer til at fremkomme med synspunkter, forslag og ideer, således at disse kan indgå i overvejelserne.

P.b.v.
Jens Daugaard

Generalforsamlingen i elevforeningen

Som sædvanligt afholdt elevforeningen sin generalforsamling i forbindelse med elevfesten, som i år var henlagt til juni sammen med translokationen.

Tidspunktet var af den grund også ændret, nemlig til kl. 12.30, uden at dette dog medførte en større tilstrømning af medlemmer, der følte sig tilskyndet til at deltage, snarere tværtimod. Kun 12 deltog, heraf 6 fra bestyrelsen.

Første punkt var hurtigt overstået. Vor formand, Jens Daa-gaard, foreslog sig selv som dirigent, og det havde ingen noget imod, så han kunne straks overgive ordet til sig selv.

Inden beretningen udtalte han mindeord over Thyra Weiner Munch, der døde den 28. november 1985. »Med Thyra Weiners afgang er et langt og indholdsrigt kapitel sluttet. Gennem sit virke på skolen opnåede hun stor respekt omkring sig selv og

Æresmedlem Hugo Vinderslev

Foto: Henrik Hove-Nielsen

sin lærergerning. Hun var perfektionist og satte en ære i at lære eleverne at gøre deres arbejde så omhyggeligt og korrekt som muligt. I Thyra Weiner havde elevforeningen et aktivt og interesseret medlem, der altid deltog i årsfesterne, såfremt ikke andet stillede sig i vejen.« – Derpå iagttog deltagerne stående et øjebliks tavshed.

Jens indledte sin beretning med at konstatere, at der ikke havde været de store sager at tage stilling til i det forløbne år. Den vigtigste var beslutningen om at prøve at holde elevfest om sommeren i stedet for i efterårsferien. Om det bliver en succes, må tiden vise. Han omtalte endvidere indgående det nye legat-udvalg, der er blevet nedsat efter forslag af skolebestyrer Stilling. Som elevforeningens repræsentant i dette udvalg er valgt Hanne Hove-Nielsen.

N. P. Bagers 50-års jubilæum i Handelsbanken blev omtalt og dertil føjet en tak for boggaven, hvor indtægten ved salget tilfalder jubilæumsfonden.

Ingen havde bemærkninger til beretningen.

Lars Christensen gennemgik regnskabet, der viste et mindre overskud. Regnskabet er gengivet andet steds i årsskriftet. Medlemstallet er 525. Kontingentet fastsattes uændret til 40 kr. Regnskabet godkendt.

Valgene var hurtigt overstået. Det var pigerne, der var på

Jubilarer.

Foto: Henrik Hove-Nielsen

valg, og de var parate til at tage endnu en tårn, og sådan blev det. Valg af revisorer var ligeledes genvalg.

Under eventuelt ankede K. Basse Kristensen over, at årsskriftet sidste år blev udsendt for sent. Jens lovede, at det ikke skulle ske mere. K. Basse kunne oplyse, at jubilæumsfonden d.d. er på ca. 47600 kr.

Derefter kunne Jens slutte generalforsamlingen, og man begav sig over til bordets glæder.

Torben Jensen

Jubilærer.

Foto: Henrik Hove-Nielsen

Elevforeningens bestyrelse efter generalforsamlingen den 14. juni 1986:

Jens Daugaard, Baunhøjvej 8, 8500 Grenå, tlf. 06 32 45 27 (formand). Lars Kloborg Christensen, Poppelvej 10, 8550 Ryomgård, tlf. 06 39 45 26 (kasserer). Torben Jensen, Plantagevej 20, 8961 Allingåbro (redaktør). Hanne Hove-Nielsen, Ny Ryomgård, tlf. 06 39 44 58 (redaktør). Nina Bluhme, Haslevangsvej 47, 8210 Århus V. Else Tømmerby, Gyvelskrænten 29, 8961 Allingåbro, tlf. 06 48 16 24.

Eventuelle adresseændringer bedes meddelt kassereren. Foreningens giro nr. er 9 04 56 78.

Jubilæumsholdene i 1987 er årgangene 1927, 1937, 1947, 1957, 1962, 1967, 1977 og 1982, som allerede nu godt kan gå i gang med at kontakte kammeraterne med henblik på næste års elevfest. Kassereren er behjælpelig med fremskaffelse af adresser i så stor udstrækning, som det er muligt. *Bestyrelsen*

25 år – årgang 1962

To af jubilæumsholdene 1987

10 år – årgang 1977

7 aar, svunden Tid vi aldrig ser, ...

af N. P. Bager, som har skrevet om sin skoletid i trediveerne.
Vi bringer her i fotografisk gengivelse et uddrag fra denne bog.

Den delte Klasse

Da vi sluttede i 5' Klasse var der saa mange Elever i Klassen, at det blev besluttet at dele den i to Parallelklasser fra det nye Skoleaars Begyndelse. Og da dette begyndte var vi 40 i Klassen. Der kom nogle enkelte nye: Mogens Erichsen fra Grenaa, Kaj Nyholm fra Gl. Estrup og Carl Engel Jensen fra Thorsager. Vi var meget spændte paa at se, hvordan Klassen skulde deles, men det blev ordnet efter Registrenumrene, som vi havde faaet efterhaanden som, vi var blevet indmeldt i Skolen.

Der var 20 i hver Klasse, saaledes at 6 Kl.A. havde Numrene fra 1—20, medens Resten var i 6 Kl.B. De 20 i 6. Kl.A. var saaledes de Elever, der først var blevet indmeldt. Jeg havde nr.14 og sad paa 4'Aar sammen med Viggo Sørensen. Else Nissen, der havde Registernummer 24, var eneste Pige i B Klassen, i hvilken Anledning hun blev flyttet over i A Klassen, medens Otto Christoffersen kom i B Klassen.

De to Klasser havde ikke helt de samme Lærere. Saaledes havde Hr. Birkelund B Klassen til Regning, medens vi havde Hr. Kjeldsen til det Fag.

Hr. Kjeldsen var en ny Lærer. Han havde selv gaaet i Skole her. Jeg kan huske, at Skolebestyreren kom ind i Klassen med Hr. Kjeldsen, som blev præsenteret for os. Da Skolebestyreren var gaaet, begyndte Hr. Kjeldsen at høre os i Tabel og Hovedregning. Da havde jeg mit første og – vistnok sidste – Sammenstød med ham.

Hr. Kjeldsen spurgte: »Hvad er 16 gange 17?« Jeg sad og saa paa mit Lommeur – sad sikkert hen i mine egne Tanker, da Hr. Kjeldsen spurgte mig: »Hvad har Du det til?« »Til at se paa« svarede jeg lidet anende,

at jeg helt havde misforstaaet ham. Spørgsmaalet var jo angaaende 16 gange 17, og ikke angaaende Uret. At Hr. Kjeldsen troede, at jeg var næsvis, kan vel tilgives. Jeg haaber og tror ogsaa nok, at Hr. Kjeldsen med Tiden fik en anden Opfattelse af mig. Men nu her sagde han: »Jeg tror, at Du trænger til at komme en Tur ud på Gangen«. Naa – det blev dog ikke til noget, men jeg husker, at Hr. Kjeldsen, som vi havde til Regning, Fysik og Religion, holdt godt Øje med mig i nogen Tid efter dette lille pinlige Intermezzo.

Som sagt saa havde vi altsaa ogsaa Fysik og Religion med Hr. Kjeldsen. I mange Aar havde Hr. Dynesen alene undervist i Fysik, men nu skulde vi altsaa have en anden. Vi blev den Gang undervist i Fysik i Samlingen, hvor der paa det Tidspunkt baade var Naturhistoriesamling og Fysiksamling. Senere paa Aaret blev Fysiksamlingen skilt ud fra Naturhistoriesamlingen, der efterhaanden voksede, saa at den nu er en af de største, mest storslaaede og pragtfulde, der findes paa Skoler i Danmark. Dette være ikke skrevet af Lokalpatrotisme. Det er virkelig Tilfældet, hvilket flere af Landets ledende Skolemænd ogsaa har udtalt.

Men nu Fysiksamlingen. Den blev flyttet ned i Kælderen, hvor der indrettedes et Undervisningslokale til Fysik. Pladsmangelen paa Skolen var i disse Aar meget mærkbar. Her nede i Kælderen forklarede for første Gang for os om de store Naturkræfter, som Magnetisme og Elektricitet er. Og med Interesse og Spænding fulgte vi de Forsøg, som Hr. Kjeldsen lavede. En Gang stod jeg paa en Skammel med Glasfødder og holdt min ene Haand paa Elektricismaskinens positive Konduktor. Da jeg stod der, kunde jeg trække Gnister ud af Næse og Øren på mine Kammerater – og mit eget Haar stod oprejst – det var altsaa haarrejsende! Da vi kom til Elektromagnetisme byggede flere af os en lille Elektromotor.

Jeg kan huske, at Svend Andersen byggede en efter Tegninger fra Familie – Journalen, medens jeg byggede en efter Tegninger fra Drengbladet. Vi havde dem med til Fysik – som de dog snurrede, naar der blev sat 4 Volt til dem.

Til at passe det nye Fysiklokale blev der udnævnt en Embedsmand fra 9' Klasse. Det var Otto Rasmussen (Sporskifteren), der var »Laborant«,

som han kaldtes. Til at passe Naturhistoriesamlingen var der en Konservator.

I 6'Klasse blev jeg Hr. Magnussons Protokolfører, hvilket jeg var i de resterende Klasser.

Ogsaa i denne Klasse havde vi en Glemmekasse. Jeg kan huske, at vi skulde have valgt en Kasserer. Der blev opstillet to Kandidater, hvoraf jeg var den ene. Den anden var Hans Ole Vinderslev. Hans Ole blev valgt – med, ja, jeg ved ikke mere med hvormange Stemmer, vistnok 11.

Vi havde troet, at vi skulde have Hr. Magnusson til Tysk, men vi fik her Hr. Dynesen, som førte os op til Eksamen i dette Fag. Nu maatte vi saa til at lære alle disse grammatiske Regler, som det tyske Sprog jo er rig paa. Vi begyndte med: Ich bin, du bist, o.s.v. Senere kom denne her: Durch, fuü, gegen, ohne, wieder, um, kensst du nicht Akkusativ, dann bist du wirklich dumm.

Der var ogsaa noget med, at i en »bist« staar Udsagnsordet sidst. En »bist« det var en Bisætning. Ak, ja – vi turede rundt i disse Regler, men lærte dem jo alligevel til sidst.

Vi havde ogsaa Hr. Dynesen til Sang og Gymnastik. Det var sammen med 7'Klasse, vi havde disse to Fag. I sang – ja disse Noder – vi skulle lære dem, men vi havde saa sandelig ondt ved det. Men ellers var vi glade for Sangtimerne. Nu i denne Klasse sang vi trestemmige Sange. Jeg sang 2'Stemme. Og hvad vi sang? Ja – vi sang bl.a. »Nu lider Dagen jævnt og trindt« – vi sang »Venner ser paa Danmarks Kort«. Den sids-
tnævnte til Erich Munchs Melodi.

I Gymnastiktimerne havde vi paa Sommerdage Haandbold. Uforglemmelige Stunder! Det var den Tid, da 7'Klasse gik til Præst. Vi maatte da spille alene. Det var nu ogsaa mere morsomt, for saa var vi jo ikke saa mange. Jeg havde forskellige Pladser bl.a. Maalmand. Jeg kan ikke med god Grund paastaa, at jeg havde Succes, men Fiasko var det vel heller ikke. Mest spillede jeg Back. Men som allerede før nævnt, spillede vi til af Hjertens Lyst, og vi svedte, saa vi var gloende røde i Hovedet bagefter.

Da vi kom til den 1 December, rejste Hr. Birkelund bort fra Skolen. Vi havde i 6'A Klasse ikke haft ham, men alligevel var vi kede af, at han rejste. Vi havde jo haft ham i alle de Aar, hvor vi vel nærmest var nogle »Rollinger«. Vi havde altid været glade for ham. Da han rejste blev Skemaet ændret noget og 6 Klasse B fik nu Hr. A. Munch til Regning. Vi andre i 6 Klasse A fik først Skolebestyreren i 7'Klasse.

Da Skolen skulde spille Julekomedie dette Aar – Jul 1931 – blev vi opfordret til at melde os til det, men jeg kan huske, at hverken Viggo eller jeg maatte gøre det. Det var et Stykke, der handlede om »Dovregubben«, der blev spillet. Der var flere Trolde med i det – heri blandt fra vor Klasse Ove Nissen, Ove Sørensen, Svend Andersen og Vagn Thylin.

Vinterdage sker det ofte, at en Influenzaepidemi raserer. Og det skete ogsaa, da vi gik i 6'Klasse. Jeg kan huske, at Klassen var heftigt angrebet, at der kun var fem i skole i B Klassen, medens vel ca. Halvdelen af A Klassen var syge. Det medførte, at Skolebestyreren bestemte sig til at lukke Klassen nogle Dage, for at vi saa kunde blive raske. Jeg kan endnu huske, da min Broder kom hjem og fortalte, at Klassen var lukket. Jeg havde selv været syg, men var den Dag saa rask, at jeg skulde have været i Skole den næste Dag. Nu fik jeg saa helt uventet et Par Fride.

Da vi mødte i skolen igen, var der heller ikke en eneste, der manglede. Med frisk Mod tog vi fat igen og styrede nu lige mod Marts Prøverne. Fra denne Prøve har jeg endnu i mine Gemmer et brev fra hr. E. Munch. Det bærer Udskriften: Hr. Kunstmaler N. P. Bager, 6'Klasse A, og der staar i det: Det meddeles Dig herved, at Du har faaet ug i Grammatik. Grunden til Brevet, som jeg fik i samme Time, som Prøven blev holdt, var, at vi spurgte Inspektøren, om hvad vi havde faaet i Karakter. Men det vilde han ikke sige – jeg fik det jo at vide endda.

Da vi fik vore Vidnesbyrdsbøger uddelt efter Prøverne, fik vi at vide, at 6'Klasse B var dygtigere end A Klassen. Det var jo meget nedslaaende for os, men det maa dog ogsaa siges, at der i B Klassen, var saa store

»Kanoner« som Aage Aager, Knud Basse (med Tilnavnet Basseluren), Holger Andersen og Hans Marius Brøgger.

Efter denne Prøve begyndte vi at spille Haandbold ude paa Banen igen. Men nu var vi kun 6 Klasser. 7'Klasse gik nu til Præst netop de Dage, da vi havde Gymnastik og Haandbold. Vi mærkede ogsaa paa anden Maade, at 7'Klasse gik til Præst. Vi var kommet ind i Eksamenstiden, hvor 8' og 9'Klasse ikke gik i Skole. 7'Klasses Drengene fungerede derfor Embedsmænd. Men naar disse var til Præst, maatte 6'Klasse gøre det. Vi var meget spændte paa at se, hvem der skulde være Embedsmænd. Ove Nissen blev Ringeduks, Aage Aagger Sekretær, Mogens Erichsen og Svend Andersen Hushovmestre, medens jeg blev Anneksdirektør. Det blev nu ikke helt disse Embeder, vi kom til at beklæde i 9'Klasse.

Det var ogsaa i Foraaret 1932, at vi begyndte at rejse med Motortog. Vi havde hidtil haft Damptog og var taget med de gamle Vogne med de gammeldags Kupeer. Og vi havde haft meget Morskab der. Det kan

Else Kolind, K. M. Brøgger, Else Skaarup, Else Nissen, Ingeborg Jensen, Emmy Sildeborg, Hr. Kjeldsen og Hr. Højrup

ikke nægtes, at meget af det, vi lavede der, ikke var helt korrekt. Det skete tit, at en eller anden tog de elektriske Pærer og kylede ud af Vinduets, men det værste var vel dog den Gang Børge Skriver hang i Nettet og hamrede løs paa Væggen med det Resultat, at hans Ben lidt efter var inde i Kupeen ved Siden af. Selvfølgelig – det maatte ende saadan – og det var vel ogsaa nok Hensigten. Naa – han var nu ogsaa den værste. Men da vi begyndte at rejse med Motortog var den Slags forbi. Nu kom vi tit sammen med de andre Rejsende og kunde derfor ikke tillade os altfor meget Spektakel før der blev gjort Vrøvl. Ofte klagede de over, at vi kom slentrende ned gennem Toget, som om dette tilhørte os. Naa – vi var jo da ogsaa en Slags Stamgæster. Det var maaske ikke smigrende for os, men hvad ... vi var jo dog Børn.

Men nu stod Sommeren for. Nu gik Dagene lyse mod Midsommer og nu stod 9'Klasse med Eksamensbeviserne i Haanden – efter at Hr. A. Munch havde talt til dem, om det de nu gik ud til. Til Livets Kampe og Fester. Skolens Sangkor havde ogsaa sunget. Og nu til Slut sang vi: »Hurra nu ringes Ferien ind«. Og det blev den. Den blev ringet ind af Skolens nye Duks, den attende i Rækken, Børge Nissen, som var i den nye 9'Klasse.

Det var i Grunden mærkeligt, men det var altid straalende Solskin paa disse Forældredage og Aarsafslutninger – jeg husker ikke en eneste, hvor det var Regnvejr. Maaske derfor staar de ogsaa for de fleste af de gamle Elever som noget af det mest festlige fra Skoletiden.

Og paa denne Dag kom de – de gamle Elever. Det var morsomt at se, naar de kom – mange med Studenterhue, andre i Uniformer fra Haslev, fra Sorø eller Herlufsholm. Mange af dem var vel ude i det praktiske Liv, men alle mødtes de her til en glad Dag. En Dag hvor de kunde opfriske de Minder, som altid vil binde dem til Axel og Erik Munch, til Lærerne og Skolen.

Nu blev vi større

Det nye Skoleaar begyndte som altid omkring den 15 August. Nu gik min Broder i 9'Klasse og jeg gik i 7'Klasse. Vi hørte altsaa nu til de ældste Elever. For første Gang i min Skoletid sad jeg ikke sammen med Viggo Sørensen. I 7'Klasse sad jeg sammen med Aage Agger fra Ørum. Jeg kan endnu tydeligt huske, at vi sad paa den sidste Bænk — saaledes at jeg sad i et Hjørne.

Ogsaa i 7'Klasse var vi delt i to Afdelinger, men ikke som i 6'Klasse efter Numre. Vi var delt saaledes, at de, der var mest tilbage i aandelig Henseende, kom i 7'Klasse A, medens de andre — altsaa de kvikke Hoveder — kom i B Klassen.

I 7'Klasse havde vi Religion med Hr. Kjeldsen. Vi havde ikke længere noget for. Vi læste i det nye Testamente og havde noget Kirkehistorie. Da vi læste i det nye Testamente, læste vi om »Apostlenes Gerninger«. Her var det en Gang, vi læste bl.a. om Paulus, som jo virkede som Læge. Saa sagde jeg: »Saa var han jo kun Kvaksalver!« — — — Ak! denne Udtalelse medførte, at jeg det meste af det Aar blev kaldt »Kvaksalveren«.

I 7'Klasse fik vi ogsaa Litteratur i Dansk — timerne. Vi begyndte at læse »Genboerne«. Hvor var det morsomt, naar vi skulde synge de herlige Studentersange, som findes i det Stykke. Ligeledes begyndte vi i 7'Klasse at skrive Fristil. Vi begyndte saaledes, at vi i Fællesskab lavede en Disposition til en Stil, der hed: »Vintersport«. Saa fik vi den Opgave for at skrive noget af det hjemme — f.Eks. Nr. 1—5 skulde skrive Indledningen, Nr. 6—10 skulde skrive et Afsnit af Stilen o.s.v. Saa

kom vi op til Tavlen og skrev det Stykke der, som vi havde lavet hjemme. Det Stykke, der var bedst forfattet, blev saa udpeget og skrevet ned af os alle. Saaledes lavede vi vor første Fristil. Thage Nielsen unddrog sig dog dette, idet han paa det Tidspunkt rejste til Skanderborg. Den første af vi 5 Drengene fra 3' Klasse var væk!

Men den største Oplevelse var dog, at vi fik Axel Munch. Jeg husker, at han kom ind i Klassen med sit Septer under Armen og fulgt af sin Sekretær Aage Agger, der kom med hans Taske og Passer og Lineal. Vi skulde jo have Skolebestyreren til Matematik. Og festlige Timer begyndte! Vi blev nu indviet i Aritmetikkens og Geometriens Mysterier. $a + b^{1/2}c$ $1 + 2 + x^{1/2} = x$ – Paranteser, Cirkler, Linier o.s.v... svirrede ud i Luften.

Men Skolebestyreren forstod at undervise. Med denne Klasse begyndte han en ny Form, idet vi ingen Lærebøger havde i Matematik. Vi fik Forklaringer, der resulterede i Sætninger og Beviser, som vi indførte i tykke Bøger. Paa denne Maade havde vi udmærkede Lærebøger den Dag, vi havde lært alt, hvad vi skulde lære.

Jeg vilde ønske, at jeg havde en Digters Evner, en talentfuld Journalists beskrivende Evner, for at jeg rigtig kan beskrive Axel Munchs Timer. Men nej – det kunde vel ikke gøre det. Ingen, der ikke har oplevet disse Timer, vil vel nogensinde kunne forstaa det. Man kan benytte Ord som festlige, pragtfulde, herlige, uforglemmelige og en Masse lignende Adjektiver – og dog. Vi vilde faa en flov Smag i Munden ved at bruge dem. Disse Timer var saaledes, at vort Sprog er for fattigt til rigtigt at kunne udtrykke det. Saaledes staar de i hvert Fald for mig og jeg ved for mange, mange andre. Men jeg maa tilføje, at Timerne i 7' Klasse stod tilbage for de Timer, som vi fik med Skolebestyreren i 8' og 9' Klasse. Det var morsomt at høre alle disse muntre Vendinger saasom »Nævnefordampere« – »Ja – vist blæser det Laurids«! – Jeg vil senere vende tilbage til Axel Munchs Timer.

Skulde han selv have beskrevet dem – havde han f. Eks. nu siddet her og skrevet i Stedet for mig, saa tror jeg, at han vilde have skrevet saadan noget som:

Jeg kan som 8'Klasse glemme Matematikkens skønne Sætninger, jeg kan som Svend Erik glemme det danske Sprogs dagligdags og fantasifulse Ordforbindelser – men lige saa lidt som Harry kan glemme Kateten »a«, lige saa lidt kan jeg glemme alle disse Timer med Axel Munch paa Ryomgaard Realskole! – Netop saadan tror jeg, han vilde skrive.

Nu har jeg skrevet om saa meget lyst og dejligt, at Læseren vil tro, at der aldrig kom Skyer på Himlen. Men ogsaa det skete. Og det var vel menneskeligt om Lærerne ikke altid fandt sig i alt. Hvem husker ikke, naar Hr. Dynesen var vred, naar Hr. Kjeldsen sendte Folk ud paa Gangen, naar Erik Munch viste os sine Bjørnekrafter. Da var vi ikkun smaa Karle! Axel Munch var kun virkelig vred paa os en eneste Gang i de Aar, vi havde ham. Og det var her i 7'Klasse. Han var bogstavelig talt fnyssende gal. Ak – ja den stakkels Carl Scheel fik vel nok Omgang. Grunden til det husker jeg ikke, men bevares hvor vi alle rystede! Naa – lad os imidlertid glemme saadanne Tildragelser – det være ligegyldig fra hvilken Lærer de monne stamme. Vi havde ganske sikkert trængt til det.

Men vi vil følge Ordene, der stod paa et gammelt Solur: »Tæl – som jeg kun paa de lyse Solsindsdage! – Ingen Mennesker undgaar at møde Graavejr – heller ikke Skolebørn. Saadanne Øjeblikke maa glemmes. Det er Solskinsdagene, der skal tælles, ikke de andre!

I 7'Klasse kom der kun to nye Elever, nemlig Harry Rasmussen og Jørgen Hansen – begge to fra Mørke. De var dygtige Fyre – det var godt gjort at kunne tage Eksamen paa kun 3 Aar, men de bestilte ogsaa noget. De sled i det.

Det var i 7'Klasse, jeg lærte Ordet »Skidtvigtig« at kende. Jeg havde aldrig hørt det før Hr. Magnusson en Gang havde et Sammenstød med Ove Sørensen – det var ham, vi kaldte »Smaa-Sørensen« (Navnet skyldtes hans Lidenhed – hans ældre Broder kaldte vi »Sørensen – hans yngre Broder, der var mindre hed »Mikrobe-Sørensen«).

Under dette Sammenstød erklærede Hr. Magnusson: »Jeg har aldrig vidst, hvad »skidtvigtig« betød, før end jeg traf Dig!«

Hr. Magnusson havde altid her i 7'Klasse saa megen morskab med Axel Vorbjerg Nielsen. Han spurgte ham, om det passede ham at komme

op. Tit svarede Axel: »Nej!« Navnet Vorbjerg blev efterhaanden til Borbjerg. Og hvad det blev til med Hr. Magnussons Sans for Humor – det var ikke lidt!

Forunderligt som Dagene løb, da vi gik i Skole. Nu har jeg siddet her og skrevet om 7'Klasse. Jeg synes, der skete saa meget i den Klasse, men hvad har jeg i Grunden faaet med. Kun lidt. Dagene gik saa forfærdelig hurtige. Det blev atter Jul og Skolens Julekomedie opførtes igen af 9'Klasse. Der var først et Stykke paa 3 Akter, dernæst et lille Optrin af Skolebakkens Nissefamilie; det var næsten altid Willy Hald, der var en af Nisserne, som tændte Juletræet. Saa sang vi de gamle Julesalmer, mens vore Øjne fæstnedes ved Julelysene. — Den Stemning, den Atmosfære, der var over den hele Juleafslutning, blev for os uforglemmelig – jeg ser alle Lærerne, ser mine Kammerater. Billedet glider bort nu, men et Ansigt staar fast: Axel Munchs. Og gennem det hele toner Skolens gamle Julesang:

Kom lad os nu paa Børnevis
istemme Jesubarnets Pris.

I Foraaret 1933 begyndte man at bygge Skolen om og at udvide den. Erik Munch havde saa tit fortalt os om Planerne, der nu skulde føres ud i Livet. Annekset, som kun i 4 Aar havde tjent til Klasseværelse, blev nu helt brudt ned; og den gamle Gymnastiksal blev ogsaa revet ned – sammen med vort elskede Regnskur.

Skolens Lind, som stod midt i den gamle Skolegaard, og som Axel og Erik Munch selv havde plantet, maatte ogsaa væk. Erik Munch har selv en Gang fortalt, at det var med blødende Hjerter, at de fældede Linden, hvorunder ikke blot Eleverne saa tit sad, men ogsaa Lærerne. Her under Linden sad tit Axel og Erik Munch og byggede Fremtidsplaner. Ofte havde vi til Tølvssang sunget Erik Munchs Sang om Linden:

Linden staar udi Skolens Gaard.
Knopperne briste hvert evige Vaar.
Bladene dufter i Foraarets Sol.
Lindetræ, Lindetræ, Livets Symbol.

Linden breder de Grene ud.
Duftende staar den i Vaarens Brud.
Skyggende staar den i Sommerens Sol.
Lindetræ, Lindetræ, Glædens Symbol.

Linden staar udi i Skolens Gaard.
Bladene falder hvert Efteraar.
Knoprig den knejser i Vinterens Sol.
Lindetræ, Lindetræ, Haabets Symbol.

Jeg husker vist ikke meget galt, hvis det var den 29 April 1933, at Grundstenen til den nye Skolebygning blev nedlagt. Som det var selvfølgelig nedlagde Axel Munch den første Grundsten til den nye Skole, som blev Kronen paa hans Livsværk. Hr. Kjeldsen nedlagde som gammel Elev den anden Sten, medens Børge Nissen, der paa det Tidspunkt var Ringeduks, indmurede den tredje Sten. Stenene blev indmuret med Ønsker om Held og Lykke i Fremtiden, hvilket vel ogsaa til Dels blev opfyldt.

●g saa skred Byggearbejdet frem. Det voldte naturligvis nogen Ulempe, men det skal jo være galt før det kan blive godt.

Sommeren kom og dermed den Tid, da vi skulde gaa til Konfirmationsforberedelse. Det kunde ikke helt falde sammen med Skolegangen, og det blev derfor nødvendigt, at vi – de Dage, vi var til Præst – Tirsdag og Fredag – maatte komme om Eftermiddagen. Vi fik ikke alle de Timer, vi ellers havde faaet, men det hjalp jo dog altid noget.

8' og 9'Klasses Eksamen begyndte. De fik Læseferie, og vi var derfor den Ældste Klasse. Klassens Embedsmænd traadte nu i Funktion for at være med til lede Skolens daglige Administration. Jeg var Aaret før blevet beskikket til Anneksdirektør, men dette blev nu ændret til, at jeg blev Konservator, som skulde holde ●orden i Naturhistoriesamlingen og bistaa Læreren i Naturhistorietimerne.

Da 9'Klasse havde bestaaet Eksamen, skulde der normalt have været afholdt Forældredag og Aarsafslutning. Men paa Grund af Byggeriet blev dette strøget. Der blev da kun afholdt Translokation i Teatron om

Eftermiddagen. Skolens Sangkor, der bestod af Elever fra 6' og 7' Klasse, sang her for første Gang den Kantate, som Hr. Munch havde skrevet til Aarsafslutningen og som nu synges hvert Aar. Jeg sang den Gang med i Koret som 3' Stemme. Vi var ved Aarets Begyndelse en hel Del i denne Afdeling af Koret, men paa Grund af, at vi netop befandt os i Overgangsalderen, faldt der lidt efter lidt saa mange fra, at vi den Dag kun var 7 Trediestemmer. Jeg vil her gengiver hele Kantaten:

Kor:

De rejste en Skole ved Storbakkens Fod
en Sommer mens Lærkerne sang.
De vied' den ind med Glæde i Sind,
saa kom vel og Lykken en Gang.
Paa Dagdrømmens stralende Regnbuebro
stod Haabet med Styrke og Viljen med Tro.

De rejste en Skole, og bred var dens Mur;
højt var der fra Sokkel til Tag.
Den vildsomme Vind strøg frisk om dens Tind
i Arbejdets gryende Dag.
Fra Dagdrømmens straalende Regnbuebro
kom Gerningens Glæde og Gerningens Ro.

De rejste en Skole ved Storbakkens Fod,
en Skole for Samfundets Børn,
og højt over Tind, med Livsmød i Sind
steg Lyssindets sejrende Ørn.
Da blegnede Dagdrømmens Regnbuebro;
thi Solen fik Magt og bød Gerningen gro.

Solo:

Det hænder hvert Aar,
naar Dagene lyse mod Midsommer gaar,
da staar der et Brus gennem Skolen.
Det er at fornemme som Slaget af Vinger,
Trækfugletoner i Luften klinger.

Kor:

Nu drager de ud i Solen.

De drager til Livets Kampe og Fester,
og vinder de Sejer, saa bliver de Gæster
i Hallen, hvor bravt Folk sig bænker.

Men svigter de Striden, Livet dem bød,
saa bli'r de derude, hvor der er Nød,
hvor Taagerne langsomt sig sænker
og stænger dem ude fra Solen.

Solo:

Tilbage – tilbage staar Skolen.

Den ønsker dem Kamp,
den ønsker dem Strid,
men Lykke i Striden.

Da kommer den Tid,
da alle som een vil sande,
at kun den, der kæmper i Alvorens Navn,
i Skær af Begejstringens lysende Bavn
faar Sejrens Løv om sin Pande.

Kor:

Gid de maa naa det,
Nu drog de bort.

Det var Kantatens første Del. Efter denne holdt Axel Munch en Tale til 9'Klasse, og saa sang vi anden Del:

Kor:

I Livets Aftensvale,
i Livets unge Vaar,
naar Gerningen er øvet,
og naar den forestaar;
naar Foden den er mødig,

naar den er ung og let:
det gælder om at ville
og om at ville Ret.

Solo:

Mit Mod var min Vinge.
Mod Lyset jeg fløj,
hvor Tånkernes Bolig
staar herlig og høj.
Thi derfra jeg stammer,
did drages jeg mod.
I Tidernes Morgen
jeg Borgen forlod.

Kor:

For Barnet, der er hjemme,
kan Dagen være blid;
men gaar du ud i Livet,
da gaar du ud til Strid.
Vil Kampens Fryd du kende,
og aldrig blive træt:
det gælder om at ville
og om at ville Ret.

Solo:

Min Aand var min Klinge
i Kampen paa Jord.
Jeg brugte den mest,
hvor Vankundighed gror.
Vankundighed skygger
for Tånkernes Borg,
og kan jeg ej se den,
da fødes min Sorg.

Kor:

Og skæfted' du et Væрге
og smedded' du et Sværd,
i Livet skal det prøves,
hvad Vaabenet er værd;
men vogt den blanke Klinge
for Rustens gule Plet:
det gælder om at ville
og om at ville Ret.

Det var Skolens Farvel, det var de sidste Ord, Skolen gav 9' Klasse 1933 med paa Færden ud i Livet. Det er altid vemodigt at skilles med nogen, som man har gaaet sammen med i en Aarrække. Derfor blev det ogsaa for mig særligt vemodigt at sige Farvel til denne Klasse, hvor min Broder Anders var.

I alle de Aar, jeg til den Dag havde gaaet i Ryomgaard Realskole, var vi fulgtes ad til Skole. Fra nu af maatte jeg rejse uden ham. Jeg husker, at Skolebstyreren den Gang sagde til mig:.

Nu er Jeres Barndomsaar forbi – nu skal I to skilles for altid – aldrig vil I komme sammen som I har gjort det før.

Ha! – Ja – saadan tænkte jeg virkelig i det Øjeblik han sagde det. Men siden har jeg maattet sande det. Baade det og saa meget andet rigtigt, som Axel Munch sagde til os.

Praktiske oplysninger om skolen

Siden 1. august 1960 har Ryomgård Realskole været en selvejende institution.

Det vedtægtsmæssige grundlag for institutionen er skolens fundats af 30. september 1981.

Bestyrelsen

Efter valget ved generalforsamlingen den 25. september 1986 og efterfølgende konstituering ser bestyrelsen således ud:

1. *Formand:* Direktør Frederik Jensen, Lillerupvej 8B, 8410 Rønde, tlf. 06 37 21 73. Kontor: 06 13 17 22.
2. *Næstformand:* Tømrmester N. P. Pedersen, Solbakkevej 5, 8550 Ryomgård, tlf. 06 39 42 75.
3. *Sekretær:* Systemkonsulent Dan Sørensen, Skovbakken 30, 8550 Ryomgård, tlf. 06 39 48 13.
4. Ingeniør Jørgen Nybo, Alvejen 7, 8963 Auning, tlf. 06 48 36 35.
5. Terapeut fru Birgit Nielsen, Frellingvej 25, 8560 Kolind, tlf. 06 39 15 41.
6. Børneforsorgspædagog fru Kirsten Wiese, Axel Munchsvej 9, 8550 Ryomgård, tlf. 06 39 49 40.
7. Lærer Benedikte Riis, Frederikslundsvej 8, 8550 Ryomgård, tlf. 06 39 84 51.

Tilsynsførende i henhold til lov om private skoler er overlærer Carsten Gotfredsen, Huldremosevej 54, 8586 Ørum Djurs.

Skolebestyrer H. E. Stilling træffes på skolens kontor efter aftale, telefon 06 39 40 02. Skolebestyreren privat, Skalhøjvej 26, 8581 Nimtofte, telefon 06 39 84 84.

Lærerrådsformand: Lars Broe, Lærkevej 9, 8550 Ryomgård, telefon 06 39 47 30.

Skolelæge: P. Kraunsøe, 8581 Nimtofte.

Skolepsykologisk bistand: Skolepsykologisk kontor, Grenå.

Sundhedsplejerske: Lise Kjær.

Daglig ledelse af kostafdelingen: Birte Søllingvraa og Lars Møller Andersen, Torvegården, 8581 Nimtofte, telefon 06 39 81 15.

Pedel: Preben Nebel, Vestergade 34 B, 8550 Ryomgård, tlf. 06 39 50 40.

Skolebetalingen

Betalingen omfatter undervisning, bogleje og nødvendige materialer. Fra 1/8 1986 gælder følgende satser:

Børnehaveklasse	310 kr. pr. rate
1. - 4. klasse	290 kr. pr. rate
5. - 7. klasse	400 kr. pr. rate
8. - 10. klasse	450 kr. pr. rate

Pasningsordning

Fuldtid	430 kr. pr. rate
Deltid	300 kr. pr. rate

Ophold - Kostskolen

For ophold	3875 kr. pr. rate
------------------	-------------------

Ved lejrskoler, der normalt afholdes i 3., 5., 7. og 9. skoleår, er elevbetalingen ca. 45%. - Ved ekskursioner og lign. ca. 15%.

Skolepengene opkræves i 11 rater og forfalder forud. Der betales fuld rate for den måned, i hvilken eleven begynder skolegangen. Ved udmeldelse i årets løb betales fuld rate for den måned, hvori udmeldelsen finder sted.

Indbetaling sker over bankservice til Djurslands Bank eller ved giro.

Den enkelte rate bedes indbetalt inden den 10. i måneden.

Skolen forbeholder sig ret til at tilskrive restancebeløbene renter. Bliver restancen $\frac{1}{2}$ år gammel, kan den overdrages til retslig incasso.

Forsømmelser

Skolen har pligt til at føre protokol over elevforsømmelser.

Når en elev forsømmer skolen på grund af sygdom, skal forældrene give skolen besked derom.

For korte sygeperioders vedkommende kan det gøres ved, at eleven møder med en erklæring fra hjemmet første skoledag efter sygdommen.

Ved længere sygdomsperioder forventes det, at skolen får besked snarest muligt.

Skolen forbeholder sig ret til - i undtagelsestilfælde - at kræve lægeattest.

I ganske særlige tilfælde - store familiebegivenheder og lign.

– kan en elev fritages for skolegang efter *forud* indhentet tilladelse fra skolens kontor.

Befordringsudgifter

Lov om friskoler og private grundskoler m.v. af 8. juni 1977 indeholder bestemmelser om hel eller delvis dækning af befordringsudgifter. Det hedder heri bl.a.:

Kommunen dækker efter ansøgning udgifterne til befordring med offentlige transportmidler mellem skolen og hjemmet eller dets nærhed for de børn i friskoler og private grundskoler, som er hjemmehørende i kommunen, og hvis skolevej opfylder betingelserne i folkeskolelovens § 25, stk. 1, nr. 1 eller 2.

Der er følgende afstandsgrænser:

1. For børnehaveklasse og 1. – 3. klasse skal afstanden være mellem 2½ og 12½ km,
2. for 4. – 6. klasse mellem 6 og 16 km,
3. for 7. – 9. klasse mellem 7 og 17 km og
4. for 10. klasse mellem 9 og 19 km.

Ansøgningsskema kan fås på skolen.

Er afstanden længere end angivet, betaler en del kommuner kun for den angivne strækning.

Støttemuligheder

Legater

Til skolen er knyttet følgende legater:

1. Skolebestyrer Axel Munchs friplads.
2. Dagmar og Erik Munchs mindelegat.
3. Villy Halds legat.

Disse legater opslås på skolen i april måned og tildeles som hele eller delvise fripladser.

Søskendemoderation

Forældre, der har flere børn gående på skolen samtidig, kan få nedslag i betalingen. For tiden gælder følgende regler:

1. barn betaler fuldt ud, 2. barn betaler $\frac{3}{4}$, 3. barn $\frac{1}{2}$ og 4. barn $\frac{1}{4}$.

Denne søskendemoderationsordning gælder alle klasserne fra børnehaveklasse til og med 10. årgang.

Statens fripladstilskud

Fra statens side ydes et mindre beløb som fripladstilskud til elever i private skoler.

I Lov om friskoler og private grundskoler m.v. af 8. juni 1977 hedder det i § 17:

Til nedbringelse af skolepengene ved friskoler og private grundskoler, der opkræver skolepenge på et takstmæssigt fastsat grundlag, yder staten inden for et årligt fastsat beløb fripladstilskud til elever, som ikke er fyldt 18 år ved skoleårets begyndelse.

Stk. 2 Fripladstilskuddet beregnes under hensyn til elevens og forældrenes økonomiske forhold.

Stk. 3 Undervisningsministeren fastsætter regler om beregning og udbetaling af fripladstilskuddet.

Skema til ansøgning om dette tilskud fås på skolen før sommerferien.

Statens Uddannelsesstøtte

Statens Uddannelsesstøtte er begrænset til at gælde uddannelsessøgende, der er fyldt 18 år. Det vil i praksis sige, at kun enkelte »ældre« elever i 10. årgang kan søge.

Forældrekontakt

Skolen bygger på et gensidigt tillidsforhold mellem forældre og skole. Kontakten til forældrekrædsen søges opretholdt ad forskellige veje:

1. *Elevens faglige standpunkt:*

Tre gange årligt giver skolen forældrene meddelelse om deres børns standpunkt gennem standpunktsbøger, der skal forevises hjemme, underskrives af forældrene og tilbageleveres til skolen.

2. *Klasseforældremøder:*

Der afholdes mindst et klasseforældremøde for hver klasse i løbet af skoleåret.

I nogle tilfælde udvides forældremødet til et forældre- og elevmøde.

3. *Forældrekontakt:*

Mindst en gang i løbet af skoleåret indbydes til samtale mellem forældre og elevens lærere om standpunkt, udvikling og opførsel.

4. *Undervisningen:*

Forældrene er altid velkomne på skolen for at følge undervisningen – for at tale med lærerne eller skolens bestyrer.

Årsregnskab

1. juni 1985 – 31. maj 1986

Indtægter

Kontingent	21.595,00
Renter	127,34
	<u>21.722,34</u>

Udgifter

Elevskrift	15.668,05
Porto	3.516,90
Gaver og blomster	423,00
Kontorartikler	267,54
Flidspræmie	100,00
Elevfest	1.180,00
	<u>21.155,49</u>
Årets resultat	<u>566,85</u>

Status pr. 31. maj 1986

Indestående i bank	÷ 1.046,18
Indestående på giro	3.130,81
	<u>2.084,63</u>

Ryomgård, den 10. juni 1986

Lars Christensen

Regnskabet gennemgået og revideret – ingen bemærkninger.

Ryomgård, den 11. juni 1986
J. Holm-Pedersen

Randers, den 12. juni 1986
K. Vester-Petersen

